

Sisa kuro nibi aigbagbo nínú bibẹ Ọlọhun lọ sí inu Isilaamu.

Ibeere ati Idahun

Peḷu orukọ Ọlọhun, gbogbo eyin tí Ọlọhun ni, ikẹ ati ọla Ọlọhun ki o maa ba ojìṣe Ọlọhun ati awọn ara ile rẹ ati awọn saabe rẹ ati awọn ti wọn ba tele e, leyin naa.

Tira kékeré yii: "Sisa kuro nibi aigbagbo nínú bibẹ Ọlọhun lọ sí inu Isilaamu"

Tira pelebe náà n tí siwaju wa alaye kan fún "bi aigbagbo nínú bibẹ Ọlọhun ṣe rí" ati awọn iruju rẹ, ati bi aigbagbo ṣe tako àwọn nṣkan tí o hàn kedere nínú làákàyè àti àdánidá.

Ati pe tira kekere yii nṣe afihan awọn ẹri iṣe afirinlẹ bíbẹ Aṣẹdá, mimọ fún Un.

Torípé àwa da Ọlọhun - ti O biyi ti O si tun gbongbon - mo peḷu làákàyè, Ọlọhun tí ọla Rẹ ga sọ pe: Tàbí wón ṣẹdà wón láì sí Aṣẹdà? Tàbí àwọn ni wón ṣẹdà ara wón ni? {35} Sūratu Tūr

Nnkan meṭa kan nbẹ ti o ṣee ṣe ki o ṣeḷẹ peḷu làákàyè ti ko si ikẹrin fún wón:

Àkọkọ: kí o jẹ wipe wón dá wa láì sí oluda kankan (Tàbí wón ṣẹdà wón láì sí Aṣẹdà?) Eleyii ko si rọrun, torípé bawo ni wón yíò ṣe dá wa láì sí oluda kankan?!

Èlẹkẹjẹ: ki o jẹ pe awa ni a da ara wa (Tàbí àwọn ni wón ṣẹdà ara wón ni?..) eleyii naa o ṣee ṣe, bawo ni maa ṣe da ara mi siwaju ki wón o too da mi?

Ti o ba ri bẹẹ, peḷu laakaye, o maa ṣeku ohun keta ti o ṣee ṣe ki o ṣeḷẹ, oun si ni aaya alapon-onle yii kò soro nipa rẹ nitori pe oun ni nṣkan ti o kọkọ maa wa si làákàyè, oun si ni pe a ni Aṣẹdà ti O da wa.

Nitori náà àwa mo Ọlọhun peḷu làákàyè.

Bákannáà ni a mo Ọlọhun peḷu adamọ.

Ati pe a mo peḷu adamọ wa wipe dajudaju awọn òdà ati adamọ o ni ikapa lori didá ayé àti lórí didá kòkòrò àti èyàn, wón o si tun ni i lori idarí awọn iṣe àrà omọniyàn peḷu àwòrán yíí, wón o si tun ní í lórí didá ẹda dáadáa lati ori átómù bín-in-tín dórí iṣùpò irawò.

Nitori naa awọn òdà ti awọn keferi n sin, ati adamọ ti alaigbagbo ni igbagbo ninu rẹ mejeeji bukaata sí Ènití O da a.

Àwọn ooṣa ati àdánidá ko ni ikápá lórí nṣkan kan nínú àlámòrì wón, wón ko ni ikápá láti darí àwọn omi ara isúnṣe-nṣkan ti o wa nínú rẹ peḷu odiwón ti o yani lẹnu yii, wón o si ni ikápá láti ṣe agbekalẹ àkọjọ òfin apilẹ àbùdá, èyí tí ó jẹ òkẹ àimoye isofúnni nínú gbogbo seḷi aláàyè, wón si tun ni ikápá lati jẹ kí nṣkan maa bẹ, kòdà wón ko le mu ara wón maa bẹ.

Nitori naa Aṣẹdà àgbáyé yii peḷu awọn èmọ inu rẹ yíí, Oun ni Aṣẹdà Ọba ti O tobi Ọba Olùmọ Ọba Olukapa Ọba Ojogbon, mimọ ni fún Un.

Leyin naa tira pelebe yii maa ṣaláyé àwọn iruju awọn alaigbagbo ati igbiyanju wón lori fifi oḡbón àrẹkẹrẹ tako awọn ẹri bíbẹ Aṣẹdà eleyi ti o jẹ ti làákàyè àti adamọ.

Nínú awọn oḡbón àrẹkẹrẹ wón ti o gbajumọ jù ni gbólóhùn wípé: "Ìhàn ayé yíí peḷu eesi ni", eleyii wáyé latari àìsí agboye wón tabi latari aimọkan wón nipa ipilẹ àwọn nṣkan ti o ṣee ṣe ki o ṣeḷẹ; nitorí pé èèsì ni majemu meji ti wón kò le ya a silẹ láléalé.

Mejeeji naa ni: Igba ati ààyè.

Èèsì ṣe igbà ti oripa rẹ yoo wáyé nínú ẹ ni májẹmú

O tun ṣe ààyè ti yoo ti maa ṣe àgbéjádé nṣkan ti o ba n ṣe nínú ẹ ni májẹmú.

Bawo ni a ṣe maa wa sọ pe èèsì ni ipa nibi mímú ayé maa bẹ ti ó sì jẹ pe ayé wa yii wá lati ibi àìsí-igbà ati àìsí-àyè.

Leyin naa ni tira kekere naa n ṣe àfihàn awọn ẹri afileakaye rọ lori pipon dandan bibẹ ẹsin, ati itumọ ẹsin, ati pipon dandan ijupajuse silẹ fun Ọlọhun Ọba gbogbo ẹda. Ijupajuse silẹ fun Ọlọhun ati titẹle E ni paapaa ẹsin.

O maa ṣeriba fun Ọlọhun, o maa jọsin fun Èni tí Ó dá ọ ti O si n pèsè iṣe-imu fun ọ, ti O si tun n ṣe idera fun ọ, ti O si n fi ọ mo ònà.

Ijọsin jẹ iwọ Ọlọhun lori awọn ẹrusin Rẹ; nitorí pé Ọlọhun Ọba ti ọla Rẹ ga julọ ni O da wa, O si tun jẹ ki a maa wá láàyè, O ṣe iṣe-imu fun wa , O fi ọna mo wa, O si tun ran awọn ojìṣe Rẹ si wa; lati fi yẹ wá wò, ati lati fi gbidanwo wa pe ewo ninu wa ni ó dára julọ ni iṣe, ijọsin ni iwọ Ọlọhun Ọba lori wa . Èni tí Ó dá ikú àti iṣẹmí nitorí kí ó lè dan yin wò; èwo nínú yín l'ó máa ṣe iṣe rere julọ. Oun si ni Alágbára, Aláforjìn. {2} Suuratul Mulk Leyin naa nibi ipele ti ó kàn, tira pelebe naa mu awọn ẹri lori iní àlàáfíà Isilaamu, ati alaye wipe dajudaju Ọlọhun ko nii tẹwo gba ẹsin kankan lowo eniyan yàtò sí Isilaamu, Ọlọhun Ọba ti ọla Rẹ ga sọ bayii pe: Ènikẹni tí ó bá wá ẹsin kan ṣe yàtò sí 'Islām, A ò ní gbà á lówọ rẹ. Ní Ọjọ Ìkẹyin, ó sì máa wá nínú àwọn ẹni òfò. {85} Suuratul Al Imran

Isilaamu ni ẹsin ti Ọlọhun Ọba fi ran gbogbo awọn anọbi ati ojìṣe Rẹ.

Àmì ipilẹ fun Isilaamu ni pe: Itumọ ijupajuse silẹ fun Ọlọhun ní bẹ nibẹ ati ijọsin fun Ọlọhun Ọba nikan soṣo.

Isilaamu nikan si ni ofin tó pé julọ, to n ṣeni lojukokoro lọ sí ibi ijupajuse silẹ fun Ọlọhun.

Oun nikan naa si ni ẹsin kan soṣo ti n pepe lọ sí ibi imu Ọlọhun Ọba ni Ọkan soṣo, iyẹn ni ijokansoso ti gbogbo awọn Anọbi mú wá.

Gbogbo awon Anobi ni wọn n bẹ lori adisokan imu Ọlọhun Oba ni Ọkan soṣo, bo ti le je wipe awon ofin won yatọ si ara won.

Ọlọhun Ọba ti ọla Rẹ ga sọ pe: A kò rán òjìṣẹ kan níṣẹ ṣíwájú rẹ àfi kí A fi ìmísí ránṣẹ sí i pé: "Dájúdájú kò sí ọlọhun tí ijọsin tọ sí àfi Èmi (Allāhu). Nítórí náà, ẹ jọsin fún Mi." {25} Suuratul Anbiyaa

Ẹsin kankan ko waa seku ni oni lori imu Ọlọhun Oba ni Ọkan soṣo yatọ si ẹsin Isilaamu, nígbà tó se pé ipin kan ninu ẹbọ ti n bẹ fun gbogbo awon ti won n se afiti ara won si awon ofin miiran, yala ipin kekere ni tabi pupo. Léyin ikú àwọn anọbi léyin tí wón ti fi àwọn èyàn silẹ lórí imọ Ọlọhun lọkan, àwọn èyàn bẹrẹ si nii se ẹbọ nígbà tí ó yá, ẹsin Isilaamu nikan ni o seku ni oní lori imọ Ọlọhun lọkan tí ó mó ti àwọn anọbi mu wa.

Léyin naa, a maa pari tira pelebe yii pelu alaye bi omọniyan se le di Mùsùlùmí ati itumọ Isilaamu ati pipon dandan gbigba Isilaamu.

Isilaamu ti dahun si gbogbo awon ibeere nipa bibẹ, èyi tí gbogbo awon omọniyan maa n ronú nipa rẹ: (Lati ibo ni a ti wa, kí ni o seleté ti a fi wa sinu aye yii, nibo si ni a n lọ?).

Isilaamu si ti dahun si gbogbo eyi ninu aaya kan soṣo ninu Alukuraani, Ọlọhun Oba wa sọ pé: Kí ni ó máa mú mi tí èmi kò fi ní jọsin fún Ẹni tí Ó pilẹ ẹdà mi? Ọdọ Rẹ sì ni wọn yóò da yín padà sí. {22} Suuratu Yaasin

Lati ibo ni mo ti wá? Ọlọhun Oba ni O da mi.

Ati pe ibo ni mo n lọ? Maa si pada lọ si ọdọ Ọlọrun lati se işiro işe mi Ọdọ Rẹ sì ni wọn yóò da yín padà sí.

Nítórí kí ni mo fi wa si ile-aye yii? Fun jijọsin fun Ọlọhun ati ki won le baa dan mi wo.

Nítórí kí ni maa fi maa jọsin fun Ọlọhun? Kii se àjèjì ki n maa jọsin fun Ọlọhun ti O da mi, eleyii ni bi àjọse láàrin ẹru ati olowo rẹ se ri: oun naa ni pe ki ẹru maa jọsin fun Olowo rẹ ati Adẹdaa rẹ. Kí ni ó máa mú mi tí èmi kò fi ní jọsin fún Ẹni tí Ó pilẹ ẹdà mi? Aaya kan ti o kó esi àwọn ibèèrè meṭa ti o pàtàkì ju sínú, eyi ti o n ko idààmú ba èyàn Kí ni ó máa mú mi tí èmi kò fi ní jọsin fún Ẹni tí Ó pilẹ ẹdà mi? Ọdọ Rẹ sì ni wọn yóò da yín padà sí. {22} Suuratu Yaasin

Isilaamu ni ofin Ọlọhun fun gbogbo aye

Isilaamu n tùmọ si pe ki ẹru ju ẹmi rẹ silẹ fun Ọlọhun, yoo si teriba fun Ọlọhun, yoo si gba A ni Oludari pelu mimaa tele ase Rẹ, yoo si teriba fun Aṣeda rẹ ati Oga rẹ.

Ọlọhun Ọba ti ọla Rẹ ga sọ pe: Ẹnikẹni tí ó bá jura rẹ sílẹ fún Allāhu, tí ó jẹ olùṣe-rere, dájúdájú onítoun ti dirọ mó okùn t'ó fọkàn balẹ jùlọ. {22} Suuratu Luqmaan Isilaamu n tùmọ si jije ẹrusin fun Ọlọhun nibi gbogbo nnkan ti o kere ati eyi ti o tobi ninu isemi rẹ, Ọlọhun ti O ga sọ pe: Sọ pé: "Dájúdájú irun mi, ẹran (pípa) mi, işemí ayé mi àti ikú mi n jẹ ti Allāhu, Olúwa gbogbo ẹdà. {162} Kò sí akegbẹ fún Un. İyen ni Wón pa lase fún mi. Èmi sì ni ẹni-àkókó àwọn mùsùlùmí (ní àsikò tèmi)." {163} Suuratul An'aam İrun mi, ẹran (pípa) mi, işemí ayé mi àti ikú mi n jẹ ti Allāhu, Olúwa gbogbo ẹdà: Gbogbo nnkan ti mo n se, torí Ọlọhun ni, mo n kirun nitori Ọlọhun, mo n tele awon obi mi mejeeji nitori Ọlọhun, mo n se atunyewo ẹkọ, mo si tun n kọ ọ lati le baa fi se awon eeyan ni anfaani nitori Ọlọhun, mo si maa n sun lati le baa ni agbara lati le baa fi se nnkan ti Ọlọhun pa mi lase rẹ.

Oun ni jije ẹrusin fun Ọlọhun nibi gbogbo işe, eleyii si wa ninu awon àmì ijupajuse silẹ fun Ọlọhun ti o pàtàkì jù lọ.

Ebi ti imọ... Fifi ebi panu lati le baa fi mọ ohun ti o pataki jù ninu ohun ti yoo ko airoju ba wa, ko si nnkan ti o le yo o ayafi Isilaamu...

Şùgbón aigbagbo nínú bibẹ Ọlọhun, kò leè tó omọniyan tí ó mó pé won bí òun ki òun le kú ni.

Tira kékeré naa dà gégé bíi ounje ti imọ ati ti làákàyè nibi işòro aigbagbo nínú bibẹ Ọlọhun, àti àwọn itọka sí iní àlàáfia ẹsin Isilaamu.

Oúnje náà wá ni ona ibèèrè ati idáhùn...

E jẹ kí á bẹrẹ pelú ibúkún Ọlọhun.

Kí ni itumọ "IL'HAAD"?

Esi: Il'haad naa ni: kikọ láti gbagbo nínú èyíkéyíí agbára ti a o lè fi ojú rí

Ẹni o ba jẹ Mul'hidu maa tako bibẹ Adẹdaa ati jije Anabi ati igbende.

2- Kini nkan eleyi ti ẹ n ko aleebu ba lori àìní ìgbàgbò ninu Ọlọhun?”

“Àìní ìgbàgbò ninu bibẹ Ọlọhun maa n bere fun igbagbo kan to ga loṣoṣo ju igbagbo ti ẹsin lọ.”
Ṣùgbọ́n ìgbàgbò kan ni ti a mọ lori àròsínú irokuro àti àwọn èrò èké, yàtò sí ìgbàgbò ti ẹsin ti a mọ lori òtítító ti o hàn kedere ti o jẹ ti àdámọ, ati awọn nṅkan ti ó dájú ti a n fi ojú ara wa rí, ati awọn nṅkan ti o kókó maa n wa si làákàyè, ati awọn ẹrì ti o ba òfin mu.

Lati le di alaigbagbo ninu Ọlọhun, o ni lati fi ojú inú wo àwọn nṅkan ti o n bọ yii: A-Ko si ohun kankan darapo mọ ko si ohun kankan, o ba di nṅkan nílá... o di agbaye iyálénu ninu awọn nṅkan ti o rewà julọ, pèlú ìgbéléwọn ti o pé gan, ati awọn àlà ti o fún pinpin. Èèsi ni o ẹ agbẹjádé àwọn àlà ti o fun pinpin ati awọn ohun ti ko ẹé yí padà nínú ìmò ìjìnlẹ physics ti ayé mú wá, ti o si jẹ pe májèmu èèsi méjèèjì naa ni ààyè ati ìgbà, ayé ko ni ààyè ko si ni ìgbà, a jé pé ko ẹèsi. Ki nṅkan ẹlẹ láimọ Ìdí rẹ, ati àyíká ilẹ àkókó ni o ẹ agbẹjádé iṣemi aye, o si dá kòkòrò àrùn àti omọniyan, ti oṣoṣo ẹda abara wa ni ténté agbára rẹ bayii, ko ni ikápá láti ẹ agbẹjádé ònà iṣemi ayé ti o rọrùn jù. Gbogbo àwọn ilàna iwà híhù ti a gbà pé o dára, èyí tí ọpọlọpọ rẹ n tọ ojú ọpó ti o tako nṅkan ti ayé pátápátá, àwọn iwà ipilẹ jẹ ẹrù tí ó jẹ ti ayé, o si tun jẹ òfò- ní ìbámu pèlú anfaani ti ayé- o wà lára isofúnni nṅkan ti ayé naa ati ohun ti o jáde latara rẹ. O gbọdò ni ìgbàgbò ninu awọn nṅkan ti ko rọrùn ninu làákàyè yii ki o too bẹrẹ si nii ẹ aigbagbo ninu bibẹ Ọlọhun.

5- Ko si nṅkan ti a le gbára le ti àfòyemọ tàbí ti àfójúrí ninu àìní ìgbàgbò nínú bibẹ Ọlọhun ti o le kọ lati ma pa àwọn ará orí ilẹ pátápátá run.

Ile ayé ko mọ ohun tí kò tọ, ko si mọ nṅkan tí o tọ.

Ti o ba ri bẹ, ko si iyatọ lààrin pípa àwọn ará orí ilẹ run ati didá wọn sí ni ti aigbagbo nínú bibẹ Ọlọhun.

“Torí náà, a mọ aigbagbo nínú bibẹ Ọlọhun pa lori igbagbo, sugbọ́n ìgbàgbò kan ni ti ko ni oripa ninu imọ tabi ẹgbawa tabi laakaye tabi iwa. “

“Kini ẹrì naa to wa lori bibẹ Ọba Adẹdaa?”

Esi: “Awọn ẹrì pọ sugbọ́n a maa gba tito pèlú ẹrì mejì:”

“1- Ẹrì imu nkan maa bẹ.”

“2- Ẹrì iko akolekan ati ẹ́ṣe nṅkan dáadáa.”

”3- Kini itumọ ẹrì imu nkan maa bẹ?”

“4-Ẹrì imu nkan maa bẹ n tumọ si :”

“Gbogbo nkan ti n bẹ ẹyin igba ti ko si tẹlẹ, ko si ibuyẹ ti ko fi nii ni ẹniti o n mu u bẹ. “

”Pèlú iyẹn, nkan ti ko ni onka lo wa pèlú wa ninu awọn ẹrì lori bibẹ Ọba Adẹdaa, mimọ ni fun Un. “

”Gbogbo átòmù to wa ninu aye o jẹ ẹrì lori dida, nigba to ẹ pe gbogbo nkan ti n bẹ naa jẹ ẹrì lori Ọba Adẹdaa ti O mu nkan maa bẹ. “

Tí o ba wo ayé yii, yóò hàn sí ọ pé nṅkan ti o ẹ́rì wá ti o n yí padà ni, kii ẹ nṅkan ti kò ní òpin tàbí tí ko ni ìbèrẹ, nípa bẹ, kii ẹ nṅkan ti o le dá dúró fúnra rẹ. Eléyíí maa jẹ ki o da ọ lójú nínú làákàyè rẹ pe ó ní ẹni tí ó dá a, nípa bẹ, ti o ba ti n wo ayé ni waa maa wo ẹni ti o dá ayé naa latara rẹ.

Fun Ìdí yẹn, àwọn aaya pọ ti n siju wa si ayé ati awọn nṅkan ti n bẹ ni àyíká wa, Ọlọhun ti ọla Rẹ ga so pe: So pé: “È wòye sí nṅkan tí n bẹ nínú sánmò àti ilẹ. Àwọn àyah àti ìkílò kò sì ní rọ ìjọ aláigbagbò lórò.”

{101} Suuratu Yûnus Allah tun so pe: {Sé wọn kò ronú nípa ọrọ ara wọn ni? Allāhu kò ẹ́dà àwọn sánmò, ilẹ àti nṅkan t’ó wà làààrin àwọn méjèèjì bí kò ẹ pèlú òdodo àti fún gbèdẹke àkókò kan. Dájúdájú

ọpọlọpọ nínú àwọn ẹniyàn mà ni aláigbagbò nínú ipádé Olúwa wọn.} [8] Suuratur Rûm Allah tun so pe:

Sé wọn kò wo ijọba àwọn sánmò àti ilẹ pèlú gbogbo nṅkan tí Allāhu dá? {185} Suuratul A’raf

Gbogbo nṅkan ti a dá n jẹ ẹrì tààrà lórí bibẹ ẹni ti o da nṅkan náà.

Kini itumọ ẹrì akolekan ati ẹ́ṣe dáadáa

Esi: Ẹrì imu nkan maa bẹ n tumọ si :”

Gbogbo nṅkan ti n bẹ pata, bíi àwọn QUARK- oun naa ni nṅkan tí ó ní ara ti o kéré jù tí a ẹ àkíyèsí rẹ ti o jọ atomiiki- titi dé orí àwọn isùpọ irawọ ti o ní isẹ tí ó díjù

Itumọ ni pe o ni isẹ kan pátó tí ó n ẹ.

Gbogbo isẹ ti o díjù ninu isẹda jẹ ipò kan ti ó ju bíbẹ lásán lọ

Bíbẹ ní ipele

Didiju ninu nṅkan ti n bẹ jẹ ipele ti o ju bíbẹ lásán lọ

Gbogbo nṅkan ti o wa ni àyíká rẹ ni a ẹda ni ọna kan pátó láti maa ẹ́ṣe kan pato.

Ti o ba ri bẹ, gbogbo nṅkan ti n bẹ ni àyíká rẹ ni o ní isẹ tí ó díjù”

Isẹ ti o diju sí jẹ ẹrì ẹ́ṣe nṅkan ati mímu nṅkan maa bẹ

Ti o ba ri bẹẹ, ẹni ti o n mú n̄nkan maa bẹ náà gbodò máa bẹ
Àpẹjúwe iyẹn ni “Àtùpà”: Eléyíí n ẹ̀ ẹ̀pẹjúwe isẹ́ ti o díjù.

Àtùpà n kójo latara

Òwú fitílà

Wáyà latara òjé: O maa mú iná dé ara òwú fitílà

Gaasi ti kò ẹ̀şẹ́: O maa da ààbò bo òwú fitílà naa ti ko si nii sí ibasepọ̀ pẹ̀lú ẹ, bẹẹ ko si tun nii sí ibasepọ̀ pẹ̀lú iná.

Ìgò: Kò nii jẹ ki atégùn wólé tabi ki gaasi ti ko ẹ̀şẹ́ jáde, bibẹ̀kọ̀ òwú fitílà náà kì bá jóná.

Ìsàlẹ̀ àtùpà: O maa so àtùpà papọ̀ mọ̀ DIWAAYAH, o maa wa jẹ ọ̀nà fun iná mọnamọna

Àtùpà yìi jẹ ètò kan tí ó díjù tí kò rọ̀rùn láti jẹ kí ó má díjù, ti o bá rí bẹẹ, ẹ̀rì làákàyè àkókọ̀ wà nibẹ́ ti o n ẹ̀şẹ́ anfaani isẹ́ tí wọn ẹ̀şẹ́ dáadáa

Eeyan ti o ba n tako isẹ́ ti wọn ẹ̀şẹ́ dáadáa yìi nipa àtùpà, tabi o n lérò o ẹ̀şẹ́ hàn ni, ọ̀n ni a maa ni ki ó ẹ̀rì wá lórí iyẹn

Ẹni ti o ẹ̀şẹ́ àtùpà mọ̀ itumọ̀ iná ati awọn ọ̀nà rẹ, ati ànfaàní àtùpà, àti pàtàkì fitílà, fun ídí yẹn, bibẹ́ àtùpà jẹ ẹ̀rì tààrà lórí pe ó ní ẹ̀ni ti o ẹ̀şẹ́ dáadáa, kii kan ẹ̀şẹ́ pe o kan ẹ̀şẹ́ wà torí pé awọn àtùpà n bẹ́ tí wọn yàtò sí i gedegbe nibi írísí rẹ.

Pẹ̀lú irú ipò mímú ẹ̀rì làákàyè wa yìi, a maa ri i pe n̄nkan ti isẹ́ rẹ bá díjù gégé bíi ọ̀mọ̀niyan, o ní ẹ̀ni tí o n mú u bẹ́ tí ó sì ẹ̀şẹ́

Àtùpà maa n kójo latara ẹ̀yà márùn-ún

Nígbà tí ọ̀mọ̀niyan sì kọjo latara bilionu meşerin ẹ̀yà nínú gbogbo seşli kọkkan nínú àwọn seşli rẹ

Ẹ̀yà bilionu meşerin “lẹ̀ta” ni wọn ya àwòrán àwọn isẹ́ ẹ̀da aláàyè, ọ̀n ni a n pe ni: Koodu, DNA yìi tabi jiini yìi, tabi awọn lẹ̀ta yìi maa n fara pamọ̀ sínú àtòmù seşli kọkkan nínú àwọn seşli rẹ.

Ti o ba lero pe awọn ẹ̀yà maraarun ti wọn jẹ́ ti àtùpà ni ẹ̀niti o ẹ̀şẹ́ wọn, ti iwọ ko si ni ẹ̀niti o ẹ̀şẹ́ ọ, wahala tirẹ ni eleyii jẹ.

Tàbí wọn ẹ̀şẹ́ wọn láí sí Aşẹ́dá? Tàbí àwọn ni wọn ẹ̀şẹ́ ara wọn ni? {35} Sūratu Tūr

Gbogbo n̄nkan ti n bẹ́ ni àyíká rẹ ni ó díjù, ko si n̄nkan kan nínú àdánidá tabi àtòmù, tabi nínú ọ̀pópónà róbótó ti sánmà tabi nínú ara rẹ láísí isẹ́ dídíjù kankan nínú ẹ̀ rára

Isẹ́ dídíjù ati isẹ́ ti n bẹ́ fun gbogbo àtòmù kọkkan ati gbogbo n̄nkan ti o ba ti ni ara kékeré naa ni àwọn n̄nkan ti n bẹ́ nínú gbogbo n̄nkan nínú ayé

Ọlọhun Ọba ti ọla Rẹ ga sọ pe: Dájúdájú àwọn àmì wà nínú isẹ́dá àwọn sánmọ̀ àti ilẹ̀, itẹ̀lẹ̀ntẹ̀lẹ̀ àti iyàtò ọ̀ru àti ọ̀sán, àti àwọn ọ̀kọ̀ ojú-omi t’ó n rìn lórí omi pẹ̀lú (ríru) ohun t’ó n ẹ̀şẹ́ àwọn ẹ̀niyàn ní ànfaàní, àti ohun tí Allāhu n sọkalẹ̀ ní omi ọ̀jò láti sánmọ̀, tí Ó sì n fí sọ ilẹ̀ di àyè lẹ̀yìn tí ó ti kú, àti (bí) Ó ẹ̀şẹ́ fón gbogbo ẹ̀ranko ká sí orí ilẹ̀, àti iyípadà atégùn àti ẹ̀şẹ́jò tí A tẹ̀ba láààrin sánmọ̀ àti ilẹ̀; (àmì wà nínú wọn) fun ijọ t’ó n ẹ̀şẹ́ làákàyè. {164} Suuratul Baqarah

Awọn aaya lori rẹ si pọ gan

Ko si ẹ̀niti o le maa ranti rẹ ayafi ẹ̀niti ba maa n lo laakaye rẹ Kò sí ẹ̀ni t’ó n lo ịràntí àyàfi àwọn onílàákàyè. {7} Suuratul Al Imran

Ẹ̀niti o ba lo laakaye rẹ, ti o si woye si aye (ẹ̀rì mimu n̄nkan bẹ) ti o si tun woye si idarí ati isẹ́ àwọn n̄nkan ti n bẹ́ (itọka nini akolekan ati ẹ̀şẹ́ n̄nkan dáadáa) yoo maa sọ pẹ̀lú amọ̀daju pe itọka ẹ̀ni tí n mu n̄nkan maa bẹ́ bá làákàyè mu.

Ki ni o de ti ipilẹ̀ ọ̀mọ̀niyan ati n̄nkan ti o yatọ̀ si i nínú àwọn ẹ̀dá aláàyè kò fi lẹ̀ jẹ́ àwọn n̄nkan àkókọ̀ ti o kọkọ̀ n bẹ́ ti wọn ò díjù rára

Esi: Awọn n̄nkan iruju meji n bẹ́ nibi yìi:

Nnkan iruju akọkọ̀ naa ni: ko si ẹ̀rì kankan ti a le rí lori kikuro iran kan ninu awọn n̄nkan ti n bẹ́ laaye ninu aye lo si iran miran, ki a ma i tii sọ nípa ilọ̀sókè ti àròsínú ti n ẹ̀ru bani yìi pé ọ̀mọ̀niyan wá latara àwọn ohun abẹ̀mi tin-n-tin àkókọ̀

Báwo ni alaigbagbo ninu bibẹ́ Ọlọhun ẹ̀şẹ́ maa ni igbagbo nínú àròsínú ti ko ní ẹ̀rì tààrà yìi, tí ó sì n takò wá lórí ẹ̀rì ti o ba làákàyè àti ẹ̀şìn mu?

Nnkan iruju ẹ̀lẹ̀kẹ̀jẹ̀: Ni ibámu sí àbá-èrò-orí apilẹ̀ àbùdá ti o kéré jù, kò rọ̀rùn kí ẹ̀da aláàyè kankan- bi o ti wu ki o rọ̀rùn tó- o kéré ju 200 apilẹ̀ àbùdá lo.

Apilẹ̀ àbùdá ti o kéré jù náà ni odiwọn ti o kéré jù nínú apilẹ̀ àbùdá ti ẹ̀dá aláàyè kankan kò le ẹ̀şẹ́ láísí i ẹ̀da alaaye kankan o le maa bẹ́ ti o ba jẹ pe onka jiini rẹ ba kere si aala jiini ti o kéré jù tii ẹ̀şẹ́ odiwọn jiini kan

Jiini ni tẹ̀pù ti o jẹ́ ti isofúnni ti o kó ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àkọjó ọ̀fin apilẹ̀ àbùdá sínú, ẹ̀yí tí n fí isofúnni pàrokò

Àlà ti o kéré jù n bẹ fun àwọn jiini ti o jẹ kòṣeémání fun iṣẹmi, ni ọna ti o ẹ pe àkójó àwọn jiini kan maa fi agbára pàròkò; torí pé ko si iṣẹmi fun èdà aláàyè kankan láísí agbára, àkójó àwọn jiini míràn si maa fi ounjẹ pàròkò, ti àwọn míràn maa fi lilekun si i pàròkò, ti àwọn míràn maa fi àwọn iṣẹ ipilẹ fun iṣẹmi pàròkò, bá yí ni o ẹ maa rí lo

Àwọn onímímò ẹ iṣìrò àlà ti o kere jù ninu awọn apilẹ àbùdá ti wọn jẹ kòṣeémání fun iṣẹmi, wọn wa pinnu pe ko rorùn ki o kéré sí ọgórùn-ún méjì apilẹ àbùdá.

Àjọ Craig Venter gbà pe àlà ti o kéré jù nínú àwọn apilẹ àbùdá kò le kéré si ọgórùn-ún mēta ati méjì lé ní ọgórìn apilẹ àbùdá.

Àwọn onímímò sáyènsì tí rí l pé Mycoplasma, tó jẹ èdà aláàyè tó wé jù lo tó ti wà lórí ilẹ ayé rí, ó ní àwọn apilẹ àbùdá 468

Ti ọrò náà bá jẹ ohun èlò nikan, ti agbaye si jẹ eto ti ara nikan, a nilo lati bẹrẹ lati apilẹ àbùdá ọdo, ti a ba fẹ lati koja lati hydrogen si eniyan!

Şugbọn imọ-jinlẹ sọ fun wa pe ko si nkan to n jẹ Jiini ọdo, tabi jiini ẹyọkan, tabi ọgórùn-ún, imọ-jinlẹ sọ pe: O kéré jù, a nilo akojọpọ alaye nla kan, bibẹkọ èdà aláàyè kí bá tí farahan lati ibere.

Ko si ohun àtíjọ ni iṣèdá, şugbọn gbogbo eto koşkan bere pelu èmò tí ó dá dúró lóṭò!

Èmò náà yoo maa wà ninu eto àlàyé ti o fi koodu si awọn nkan ti n bẹ şaaju ki wọn o tó hàn. Èmò yí yóó máa jẹ òkúta ikòsè nígbà gbogbo ní ojú àìgbàgbò-nínú-wíwà-Ọlórùn, òkúta ikòsè ní ojú àwọn tí wón tako iṣèdá àtòrunwá!

O ni awọn isofúnni bilionu merin, awọn isofúnni yen ti o wa ninu átòmù seşli koşkan- nínú àwọn seşli re- lati ẹ awọn iṣe pataki to peye.

Alaigbagbò nínú bibẹ Ọlòhun naa n ronun pe awọn eđa wa ti o bere lati jiini ọdo, şugbọn eko ti awọn Jiini ti o kere julọ wa lati pa àlá yí rẹ.

Àwọn èdà aláàyè hàn leniti iṣe wón díjú láti igbà àkòkò, bibẹkọ wón kò bá tí hàn rará.

7- Kini àwọn àpèjúwe fún ẹri akolekan àti şíşe dáadáa?

Esi: Àwọn àpèjúwe náà kò ní onka.

kódà àwọn iwé orí ilẹ ko lè gbà wón tan

Tí ó bá jẹ pé kíkídá ohun t'ó n bẹ lórí ilẹ ní igi ni gègè ikòwé, kí agbami odò jẹ tàdáà rẹ, agbami odò méje (tún wà) léyin rẹ (t'ó máa kún un), àwọn ọrò Allāhu kò ní tán (léyin tí àwọn nkan ikòwé wónyí bá tán nílẹ). Dájúdájú Allāhu ni Alágbára, Ọlògbón. {27} Suuratu Luqmaan

Gbogbo átòmù ti n bẹ ni àgbáyé n tóka si akolekan, a mò ni òní, tàbí a şi maa mọ òtítọ yí ní ọla.

1- Insulin- omi ara isúnnişe-nnkan ti a fi n jẹ kí gúlúkòòsì ó dà- pancreas ni o maa n mú u jáde ní odiwon şuga tí o bá jẹ.

2- Agbára ọkàn láti máa tu èjẹ jáde maa ẹ deédéé pèlú agbára ti àwọn işan n búkátà si ni ìbámu si igbiyanju ti a gbà

3- Àwọn idé rí ikún rẹ kí ounjẹ ma baa padà sí ẹnu rẹ ki o ma baa kó sùtá kàn ọ

4- Àwọn túùbù igbé-nnkan-jáde kí sùtá ma baa ẹ awọn aşo rẹ ni gbogbo igbà.

5- Àwọn egungun agbá rí rẹ kí dápò tí tí waa fi jáde kúrò nínú iyá rẹ ni àlàáfíà àti ní irorun; torí pé ti wón bá dápò ni, oò bá tí jáde kuro ninu iyá rẹ àyáfi ti àwọn egungun naa bá tó rún, idagbasoke rẹ ko si le parí tí tí ti idagbasoke ọpọlo rẹ yóó fi parí.

6- Gbogbo ọpọ işan rẹ ti n gbe àmì ti iná mánámáná tí a bọ pèlú ipele tí ó máa n gba ooru sára- gégé bí a ẹ n ẹ nsinyii pèlú àwọn wáyà iná- ki awọn àmì ti mánámáná ma baa fónká, tàbí rare, tàbí kí o fa idiwó fún ọ

7- Electron maa n yí ní ẹgbẹgbẹ nucleus pèlú iyára ti ẹgbèrún kilómítà fún işeju ááyá kan, bibẹkọ ibá jábọ sínú nucleus pèlú agbára ifàmọra ti n bẹ fún positive nucleus, ayé gan ibá ti wó şájú kí ó tó bẹrẹ, èyí ni iyára ti o dára jùlọ láti di átòmù.

8- Nígbà tí átòmù ti hydrogen méjì bá dápò, 0.007% ninu işùpọ hydrogen máa yí padà sí agbára. Ti işùpọ yí ba jẹ 0.006% rọpò 0.007%, dájúdájú proton ko lè dápò mó neutron, ayé kí bá kàn wà ní hydrogen nikan. Àwọn èròjà tí ó kù kí bá tí hàn, ti işupọ ti o di agbára naa ba jẹ 0.008% rọpò 0.007% idápò náà ibá di nnkan tí ó yára gan, èyí ti o maa mu kí hydrogen kúrò ní àgbáyé leşekese, tí ayé kò si nii ẹ e gbé pèlú ẹ. Nomba naa gbọdọ wa laarin 0.006% ati 0.008%.

9- Isupọ electron ko 0.2% ninu isupọ neutron, eleyii ni isupọ ti ipò rẹ ga julọ fún kíkó átòmù jọ".

10- Lehin ti irúgbìn ba ti wù jade, awọn irudi náà a maa lo taara si orisun imọlẹ ti awọn gbongbo o sí máa lo si isale, ni ibi tí awọn irudi naa ti maa ko imọlẹ, ati pe gbogbo isofúnni ti wón nilo lati ẹ işe wón ni o n bẹ ninu irugbin bí ẹnà, ati pe awọn omi isúnnişe-nnkan wa ti o n şakoso igberu lókè ati ní ẹgbẹ fún irúgbìn, ti o si tun n şakoso idajuko awọn gbongbo, gbogbo rẹ bakanna wón ti koodu wón sínú irugbin naa. "

11- Laarin igba ti o ba n je eso ti o dun leyin naa ti o wa ju koro ti o gbe ti ko ni itowo sonu, iwọ n je ki eso yẹn gbe awọn apilẹ àbùdá rẹ kojá lọ si ibi ti eso naa ti maa fun ẹ ni itowo didun ni akoko ti o n fi awọn apilẹ àbùdá rẹ pamọ - ipileṣe igbesi aye rẹ - si ààrín kóró gbígbẹ ti n dán ti kò wù ọ, kí lo ju kóró yii silẹ sí, ti àyíká ipò tí ó yẹ ba ti wà, yio bẹrẹ si nii máa di igi eso pẹlu awọn nkan ti o wa lara rẹ bi ẹka ati gbongbo, gbogbo eleyii n ṣeṣe sí awọn irúgbìn ti ko mọ nkankan.

12- Tani o darí isofúnni naa fun eso ti ko le sọ ti ko si gbọ, ti o tun darí iwọn ṣuga ti o wa ninu rẹ lónà tí yíò fi wù ọ?

Leyin naa: Ta ni ó sọ irúgbìn náà di aláitẹwógbà tí kò sì lọ lẹnu rẹ, ti o fi kò ọ sílẹ tí ó sì sọ ọ nù?

Leyin naa: Ta ni ẹnítí o je ki kóró kún fún isofúnni ti apilẹ àbùdá ti o tó lati ṣeḍa irúgbìn titun pẹlu gbogbo awọn alaye rẹ ati awọn iṣe rẹ?

13- O hàn sí wa ni igbẹhin pé dajudaju: Ìmẹlẹ ati dídúró sójú kan ti n ṣe wá, okùnfà rẹ ni isùpọ ayé lódindí.

Kí ní itumọ: Al-Qusūru adhāti?

Ka ni pe o n wa ọkọ, lojiji ni ọkọ ba dúró, ki ni nkan ti yíò ṣeṣe?

Wa a lọ sí iwájú! Abí bẹẹ kọ?

Eleyii ni wọn n pé ni Al-atālah tabi al-Qusūru adhāti (dídúró sójú kan).

Ka ni wipe Al-Qusūru adhāti (ai le ṣe nkankan fúnra ẹni) ninu àgbáyé wa ba kere ju bi o ṣe wa nsinyi lọ ni, atẹgun to kere jù kò bá kapa lati gbé àpáta, atipe ninu àgbáyé ti o da bii eleyii a o maa ri ikọlu gbogbo awọn oríṣíríṣi nkan ni gbogbo ìgbà.

Atipe ka ni Atālah (ai le ṣe nkankan) ba tobi ju bi o ṣe wa lọ ni, ao ba ti ni ikápá gbigbe awọn oṣonika wa.¹

Atipe Qusūru adhāti tabi Atālah (ai le ṣe nkankan tabi ai le yi pada) dúró lori kutlah (isupọ - mass).

Ati pe àlámọrí ti o ya awọn oni imọ fisiksi lẹnu ni pé isupọ irawọ milky way, irawọ ti o kó oòrùn sínú kii ko ipa nibi didari Atālah (ai le ṣe nkankan) ayaafi pẹlu odiwọn 0.1 ninu miliọnu, nigbati isùpọ ilẹ naa kii darí Atālah (ai le ṣe nkankan) àyàfi pẹlu odiwọn 0.001 ninu miliọnu.

Nitori naa Atālah ti o dára ti a lè wò kọṣe ti a n ṣemi lori eso rẹ, ti o si je wipe latari rẹ ni a fi n ṣe gbogbo awọn eto wa, oun ni abajade àpapọ agbara ayé lódindí.

A kò ṣeḍá sánmọ, ilẹ àti ohunkóhun t'ó wà láààrin méjèjè pèlú iró. (Iró), iyẹn ni èrò awọn t'ó ṣàì gbàgbọ.

Nitori náà, ègbé ni fún awọn t'ó ṣàì gbàgbọ nínú Iná. {27} Sūratu Sād.

Atipe gbogbo ìgbà tí imọ ba ti n fẹ'ju, awọn eemọ oṣon ati awọn kúlẹkúlẹ dídá ẹda máa n fi ojú hàn.²

14- Leyin naa báwo wa ni ti a ba lọ sí ibi oju.

Iyẹn ni idera ti a ko le ṣe odiwọn rẹ pẹlu iyekiye. Šé A kò ṣe ojú méji fún un? {8} Sūratul Balad.

Agbára igbẹnkanyọ kedere ojú ṣe déédéé: Ẹḍeḡbẹta ati mefa le ni áádòrin mega-pixels.

Oju ko awò ti o mọ julọ sinu ninu agbaye.”

Iwọn olùgba-fótò nínú awọ féléfélé tí n gba imọlẹ wọlé nínú ojú, àgbègbè rẹ kò ju àbọ milimítà nìbùú lóòró lọ, a maa n ṣe iyátò pèlú rẹ láààrín mílìyònu méwáá ipele ti àwọ pèlú awọn iwọn oríṣíríṣi rẹ, dájúdájú o je nṣkan èmò ati dídá ti Ọlọhun ti o ya ni lẹnu.

Ti o ba n wo nṣkan ni iwaju rẹ, ti imọlẹ wa bó sori awọ féléfélé ojú, ọpọlọpọ ilàna ti kẹmíkà ti o diju ni o maa ṣeṣe ni àsikò yii ti o maa mu iná mànàmaná jade, iná mànàmaná yii maa kúrò lati awọ ojú rẹ bó si ọpọlọ rẹ nípasẹ awọn wáyà iṣan, ọpọlọ ni o maa túmọ iwọn igbì iná mànàmaná yii si iriran bii ìgbà tí o ṣe pe ọpọlọ ni iwé atúmọ èdè odindí tẹlẹ, ti o n yí iná mànàmaná ti o ba dé ibẹ sí iriran fún nṣkan to n bẹ ni iwájú rẹ

Nkan ti o ya ni lẹnu pupọ ni ti ẹ ba ronu si!

Fi ojú inú wò ó pé: Ọpọlọ yii sapaṣọ sínú àpótí kan- ti o je ti eegun ti o si šókùnkùn- àpótí ti o šókùnkùn naa ni agbárá

Ko si nṣkan kan ti o maa dé ọpọlọ rẹ ju iná mànàmaná lọ

Bawo wa ni ọpọlọ o ṣe túmọ ẹwọ itanna yii sí pé oun naa ni iriran?

Bawo ni o ṣe fun ẹ ni iriran?”

Èmò yii maa ṣeṣe ni iseju ááyá pẹlu pe o kan ya oju rẹ mejeeji ti o si fi riran! “

Irú nṣkan náà ni o maa ṣeṣe sí igbórò náà

Bi awọn igbì ohùn ṣe n wọ inu ilù etí rẹ, ti ilù etí si maa yi wọn pada lati awọn igbì si iyírapadà ti ẹrọ, ti iyírapadà ti ẹrọ yii si maa kúrò nípasẹ eegun kekere méta kan ninu eti aarin lọ si eti inu, eléyíí ti yoo yí i pada si iná mànàmaná. “

¹ Ayanmọ Adamọ: Bi awọn ofin biology ṣe ṣafihan idi ti a fi wáyé, Michael Denton.

² Mickeal Denton ṣàlàyé ọrọ yii pẹlu àlàyé to kun ninu tira rẹ: "Qadru at-Tobī'ah, wọn tú tira naa sí èdè mīràn, nínú atejade DAARUL KAATIB ni.

Iná mànámáná yii yoo wa kuro nsinyii lati eti inu lo si inu oṣoṣo, lati je ki oṣoṣo bere si nif ya iná mànámáná yii sọtò si awon ohun, ni a ba maa gbo ohun naa! “

Gbogbo eyi maa seṣe bakannaa laarin nkan to kere ju ida kan ninu iseju aayá lo {Allāhu l'Ó mu yin jade lati inu ikun awon iyá yin nigba ti eyin ko ti i dá nkan kan mo. Ó si se igbòrò, awon iriran ati awon okan fun yin nitorí kí e le dúpé (fun Un).} [Surah An-Nahl: 78]

Fi ojú inu wò ó pé egbeegberun ami ti iná mànámáná n dé inu oṣoṣo ni gbogbo iseju aayá lati ojú, ati eti, ati ffi owó kan nkan, ati titó nkan wò, ati gbogboorun nkan, ati lati awon eya ara orisirisi; lati le se iyatò finifinni láàarin awon ami yii, lára nkan ti ó seni ni eemo ju ni. Eyi ni edá ti Allāhu. Nitorí náà, e fi ohun ti awon miiran leyin Rẹ dá hàn mí! Rára o! Awon alabòsì wà nínú isinà pónnbélé ni. {11} Suuratu Luqmaan { (Iyen je) ise Allāhu, Eyi ti Ó se gbogbo nkan ni daadaa. Dájúdájú Ó mo ikokò ohun ti e n se nise.} [88] Suuratu Naml

Ta wa ni eni yii ti o se wipe o n ka idera kan ninu awon idera Olohun?.”

Ronu si gbogbo ibi kọkan ti egungun ti padé papo ni ara re, ati si gbogbo egungun ti o fun o ni anfaani liloṣibò pèlú odiwon re! “

Ronu nipa awon orikée to n dán to n fun o ni anfaani liloṣibò laisi ifaragbunra tabi jije laàarin awon egungun, awon orikée yii ti Olohun fi si ara re nkan to n san bii ora ti a maa n fi sara awon orikée ero Ronu si awon idera Olohun ni eniti o n se ayewo ti o si n dupe fun awon idera Re, mimo ni fun Un. “ Awon idera Olohun ko seé ka “ Sé e ò rí i pé dájúdájú Allāhu ro ohunkohun t'ó wà nínú awon sanmo ati ohunkohun t'ó wà nínú ilẹ fun yin, Ó si pé awon iké Rẹ fun yin ní gbaṅba ati ní koro? Ó si wà nínú awon eniyàn eni t'ó n jiyàn nipa Allāhu láí ní imò (al-Kur'ān) ati imona (nínú sunnah Anabi s.a.w.) ati tira (onimò-èsin) t'ó n tan imòlẹ (sí orò èsin). {20} Suuratu Luqmaan

8- Awon kan ninu awon ti ko ni igbagbo ninu bibẹ Olohun n bu enu atẹ lu itoka akolekan, won maa n so pé awon nkan kan n be ti ko dara gège bii: Awon àisàn ati imititi ilẹ?

Esi: Àisí awon ohun pipé ní agbáalá ayé, gège bi orò alaigbagbo nínú Olohun náà, kò tako wíwà pipé Pèlu iyen, ó n se afirinle bibẹ pipé ní agbáyé

Tí Kò bá sí pipé rára ni, alaigbagbo nínú Olohun yii kò bá tí mò pé awon nkan kan n be ti kò pé Báwo ni waa se maa soro nipa aléebù ti n be nibi ise onà ni agbáyé kan tí kò ní ise onà?

Sùgbón ohun ti won n so pe kò pé, èyí jẹ àiní imò tí ó tó, tabi àile gbọ agboye ogbón ti n be nibi awon nkan

Awon onigbagbo ododo ki so pé agbáyé jẹ nkan tí ó pé ti awon adanwo ko nii maa seṣe nínú e, sùgbón nkan ti won n so ni pe: Agbaye jẹ nkan tí ó pé, nkan kan ko le seṣe ninu re laini idi.

Ìròrí alaigbagbo ninu Olohun yii jo ti eni ti o so pe okò agberesanna kò pé; tori pé epo petiròlù ti o po wa ninu re tí ó si le mu kí okò agberesanna naa bú gbàù ni igbakugba

Won kò se agbekale ayé ki o le jẹ ayé ti ko ni opin tabi tí ko ni ibere, won ko si se agbekale awa naa lati di oosà?

Bi ko se pe won se agbekale wa ki won o le dán wa wò pèlú oore ati aburú A si máa fi aburú ati rere sadanwo fun yin. Odò Wa si ni won yòò da yin pada sí. {35} Suuratul Anbiyaa

Rere ati aburu maa n yi ninu ogbón ati fifé Olohun

9- Ki ni nkan ti o burú ninu ki okunfa ti a le fojú rí dá ayé; apèjúwe iyen ni: Olaju miiran tabi nkan miiran, kilode ti o fi wa je Olohun ti ko ni ibere gan pató?

Esi: Ofin kan wa ti awon onimimò Islam ti fi idi re mulẹ lati nkan ti o ti le ni egbèrún odun seyin, ofin yii n so pe: Púpò awon ti won se nkan maa n fa àisí nkan ti won se.

Pupọ awon ti won se nkan n tumo si: Ki aṣẹda ju eyokan lo, ninu ibeere yii, a ní olaju miiran tí o je jade latara olaju kan ti o saájú re, ati olaju kan tí ó saájú won ti won je jade latara re, ati beṣe beṣe lo, eleyii ni titelera awon aṣẹda

Titelera yi maa n fa àisí nkan ti won se.

Àisí nkan ti won se n tumo sí: Kí ó má si awon edá bii agbáyé ati eeyan ati awon nkan ti o yatọ si won. Titelera awon ti won se nkan maa fa àisí agbáyé.

Ti o ba je pe olaju kan ko leè wà ayafi ki olaju kan o saájú re ti o maa bí i, bayii ni o se maa lo titi ti ko fi nii ní opin, olaju yii ko leè hàn, beṣe si ni olaju ti o saájú re naa ko lee hàn, beṣe ni eyi ti o saájú mejèjè naa ko lee hàn, agbáyé gan ko lee maa be, nkan kan ko si le maa be.

Tori pe gbogbo ọlaju ni o gbodo ni ọlaju ti o maa şájú rẹ ti o maa bi i, ti o ba rí bẹẹ, ọlaju kankan ko lee maa bẹ, bẹẹ si ni nńkan kan ko le maa bẹ.

A gbodo ni aşeda àkókó tí kò ní ibèrè tí ó dá gbogbo nńkan.

Ti o ba jẹ pe ọwọ ti ko ni ọpin ni, gbogbo işèlẹ kọkan ninú ọwọ naa maa gbára lé èyí tí ó şiwájú rẹ ni, ti o ba wa rí bẹẹ, èdá kankan ko leè sí, nńkan kan ko si le maa bẹ; tori pé ẹni tí ó şe nńkan, bibẹ rẹ maa gbára lé oluşe kan ti o şiwájú rẹ, ti eyi ti o şiwájú rẹ naa maa gbára lé ẹni tí o şiwájú tiẹ naa, bi o şe ma maa rí lo niyẹn, nípa bẹẹ, nńkan kan ko lee maa bẹ niyẹn

Ko wa si ibuyẹ nibi pe ki ọwọ yii koraro nibi aala kan

Nibi yii ni a o ti mọ dájú pe Adẹdaa Akọkọ n bẹ ti ko si si nńkan kan ti o gba iwaju Rẹ!

10- A mọ awọn ofin eleyii ti n dárí ayé, a si tun mọ okunfa imìtì ilẹ daadaa, ki wa lode ti a n bukaata si Adẹdaa ti a si mọ awọn ofin naa?

Esi: Alaigbagbo nínú bibẹ Ọlọhun o maa lero pe awọn ofin yii o maa to fun dida aye ati hihan rẹ. Apa kan ninu awọn ti ko gbogbo nínú bibẹ Ọlọhun si ti gbára le irori kan ti a n pe ni “ofin òòfà” wọn ni o to fun hihan aye. Lai wo àifí eşè múlè èrò yii fúnra rẹ, ọwọ pé èyàn kan ronú sí ipilẹ òfin òòfà, tabi tani o şe e ni ofin, tabi tani o fun un ni iròyin dídá sí nńkan ati şişe àfihàn oripa?

Láika àwọn nńkan ti o kọkọ maa wa si làákàyè si, dájúdájú ofin oofa ko lee jẹ ki boḷu eré boḷu àfigigbá lori tabili maa yí kiri

Ófin naa nikan kò lè da nńkan kan şe láisi pé nńkan naa hàn

Ofin òòfà ko le mu boḷu billiard jáde, ó kàn maa mi in ni ti o bá hàn tí wọn si fi ọpá billiard gbá a

Ofin oofa kii şe nnkankan ti o da duro, şugbọn oun ni iroyin fun işèlẹ kan ti o jẹ ti àdánidá.

Ofin òòfà ko le jẹ ki boḷu billiard kúrò ní ojú kan láisi agbára kan ti o maa fòró ọpá billiard ti o si maa mi in, ibi yii nikan ni boḷu billiard ti maa kúrò ni ojú kan, ti oripa ofin oofa si maa hàn.

Şugbọn alaigbagbo ninu bibẹ Ọlọhun maa lèrò pé bibẹ ofin òòfà ti to fun dídá boḷu billiard ati ọpá billiard ati yíyí boḷu naa.

Ewo ni o sunmọ laakaye julọ ki o jẹ okunfa hihan aye yii: Şe Adẹdaa ni abi ofin naa?

Ohun tí ó dà bíi irú rẹ naa ni ofin ẹńjinni ti o wa nínú mótò, ko leè dá mótò lailai.

Ti a ba şe afiti ofin ẹńjinni sara mọto, mọto ko lee şişe, epo gbodo wa ti o maa pèsè agbára. Gbígbóná naa si gbodo wa, mótò naa si gbodo wà şiwájú iyẹn, níbi ni ofin gbígbóná ẹńjinni ti maa hàn ti mọto si maa şişe.

Ko si ninu ohun ti o ba laakaye mu lati lero pe ofin ẹńjinni ti to fun dida mọto ati gbígbóná ẹńjinni ati epo ati awakọ ati ojú ọnà.

Irori wipe ofin yii ti to fun alaye hihan aye jẹ irori kan ti ko ba laakaye mu rara

Léyin náà, ti a ba ro èrò yii, o maa mu wa wọ inú ọwọ àwọn oluşe nńkan ti a şàlàyé nibi idáhùn sí ibèèrè ti o şájú, tani o da òfin yii. Ti wọn ba lero pe ofin miíràn ni, a maa kó sínú ọwọ àwọn oluşe nńkan ti yoo jẹ ki a mọ pe ko si ofin kankan, nńkan kan ko si bẹ

11- Ki ni o burú ninu ki ipilẹ ayé jẹ èèsì?

Èsì: Oṟọ şişeesi yii, şişe aimọkan ni pẹlu awọn ipilẹ lileronńkan; nitori pe şişeesi ni majemu meji ti wọn ko le ya a.

Awọn mejeeji naa ni: igba ati àsikò

Èèsì şe igbà ti oripa rẹ yoo wáyé nínú ẹ ni májẹmú

O tun şe ààyè ti yoo ti maa şe àgbéjádé nńkan ti o ba n şe nínú ẹ ni májẹmú.

Bawo ni a şe maa wa so pe èèsì ni ipa nibi mímu ayé maa bẹ ti ó sè jẹ pe ayé wa yii wá lati ibi àisi-igbà ati àisi-àyè.

Bawo ni oripa şişeesi şe fẹ han lai jẹ si pe şişeesi gan foju han funra rẹ?

Bawo ni o şe maa fun şişeesi ni oripa kan siwaju bibẹ rẹ ti bibẹ igba ati aaye si jẹ majemu ipilẹ fun şişeesi?

12- Bawo ni a o şe da adapada èsì fun keferi ti o so wipe ko si ibèrè fun ayé?

Esi: Ní íbámu sí ofin keji tamodínámíkì, ko rorun ki ibeşere o wa fun bibẹ

Fun ifoşiwewẹ alaye fun ofin yii, a maa fi àpèjúwe yii lélẹ fun alaye rẹ: Ti o ba ni kọḷbù omi gbigbona kan ninu yàrà, dajudaju oorun yoo maa jade lati inu omi gbígbóná yii si inu yàrà tífí tí oorun inu yàrà yoo fi to

ooru inu koṣṣu yii, eleyii ni ofin ẹlẹṣẹṣẹ fun tamodinámílikì gbìgbona, lona to ẹ wípé agbára yoo maa wa lati oke si isalẹ fún gbogbo asiko.

Ofin yii maa n ẹlẹ nínú gbogbo nṣkan nínú ayé ni gbogbo iṣeju lati igbà ti ayé ti n bẹ, tífí tí oorun gbogbo nṣkan ninu ayé fi máa dọgba. Nígbà tí oorun gbogbo nṣkan nínú ayé ba wa dọgba, nṣkan ti a mọ sí "IKÚ OORU" maa ẹlẹ nínú ayé. Ti o ba jẹ pe ayé ní ìbèrè ni, o yẹ kí ayé ti dúró báyií (ikú oorun). Ẹ̀gbón, ká sòótó, báyií, ayé n bẹ ni ipò kan tí ó kéré ju Entropy ti ó pò julọ, ẹ̀gbón koi tii tó ikú oorun, torí náà kii ẹ nṣkan ti ko ni ìbèrè, bi ko ẹ pé ó ní ìbèrè tí ó rinlẹ tí igbà àti ààyè hàn pèlú ẹ.

O si ti fi ẹṣe rinlẹ, ni ìbámu si ofin naa, wipe ayé bẹrẹ lati ibi aala ti o kéré jù nínú entropy, eleyii n tumọ si pe bibẹ rẹ waye laisi afiwe kankan siwaju.

Eleyii ni ofin ti imọ ni abala kan, ti aigbagbo nínú bibẹ Ọlọhun naa si wa ni abala miiran patapata.

Ki ni ó dé ti wọn ko fi maa lo ofin okunfa fun Ọlọhun Adẹdaa?

Tabi pẹlu gbolohun miiran: Tani ẹniti o da Ọba Adẹdaa?

Esi: Akọkọ: Wọn kii lo ofin ẹda fún Ọba Adẹdaa, eleyii jẹ ohun ti ko ruju rara.

Aijẹ bẹẹ a ko ba sọ pé: Tani ẹniti o se alásè?

Tani ó kun kunlékunlé?

Lai ruju rara, Ọlọhun Adẹdaa ni O mu asiko ati aaye maa bẹ, nitori idi eyi, a ko gbọḍo maa lo awọn ofin le E lori, Oun ni O mu wọn maa bẹ, mimọ ni fun Un.

Ẹlẹṣẹṣẹ: Gbogbo ohun to ba n bẹ a maa ni ẹniti o n mu un bẹ, ooto ni eyi, ẹ̀gbón Ọlọhun Adẹdaa (Kòsì kiní kan bí irú Rẹ) {11} Suuratu Shura. “

Ẹlẹṣẹṣẹ: Ko si ìbèrè fun Ọba Adẹdaa, bawo waa ni a ẹ maa sọ pe tani o da A?

Ẹlẹṣẹṣẹ: Ko si bi ìbèrè ẹ le wa fun Ọlọhun Adẹdaa, bibẹṣẹ a o ba wọ inu wahala “títẹlẹra àwọn òsìṣẹ ti o maa n saaba já sí aiwaye iṣẹ”. Eleyii ni ohun ti a ẹlẹlẹ laiṣe siwaju nifosiwewe, ko si ibuyẹ bi Ọlọhun Adẹdaa ko ẹ nii maa bẹ, ẹ̀gbón ko si ìbèrè fun Un.”

Ayé tobi gan, pẹlu iwọn wa ti o kéré yii, bawo waa ni a ẹ maa jẹ ẹda ti o pàtàkì jù nínú ayé nílá yíí?

Èsì: Alaigbagbo nínú bibẹ Ọlọhun n gbe èrò kan tí ó ní tako ara wọn kale, o n sọ pé: Pèlú bi ayé ẹ tóbi, ọmọniyan ko le ẹ ohun ti o pàtàkì jù nínú ayé yíí.

Wọn mọ èrò yíí lórí ọrọ itisiwaju kan pe: Pèlú bi oko ẹ fẹ, ti iwọn ẹniti o ni i si kéré gan ní ìbámu sí i, ti o bá rí bẹẹ: Ọun kọ ni ó ni i.

Àlámọrì náà kii ẹ pèlú iwọn rárá.

Awọn iwa ti ko ni odiwọn ti a lè fi ojú ri ni ọpá ìdiwọn ti o tóbi julọ níbi ìfiwéra láàrin èyàn ti o tobi jù ati èyàn tí ó yẹrẹ jù.

Wọn yoo maa wọn ọ̀sùwọn awọn èyàn pèlú iwa wọn

Ọrọ nipa iwọn kii ẹ ọpá ìdiwọn.

Ẹ jẹ ki a fi àkàwé yíí lélẹ: Ti a ba ni ọba kan, ti ọba yii wa sọ àwọn àsọtélẹ kan fun ọmọ rẹ, ti o si kọ iwé kan fun un nipa iyan. Njẹ o rọrun ki alatakò kan o wa ki o wa sọ pé: Báwo ni ọba ti o ni ọkẹ àimoye eéka ati ilẹ ti o fẹ ki o ni akolekan ọmọ rẹ tí iwọn rẹ kò tó ẹyọkan nínú ọkẹ àimoye nṣkan tí ó ní nínú àwọn ilẹ?

Ọlọhun ni O ni àkàwé tí ó ga julọ

Njẹ atakò yii wulẹ bá làákàwé mu?

Ọrọ naa kii ẹ pèlú iwọn tàbí ọ̀sùwọn

Léyin naa, njẹ ààyè ti o kéré ju orí abéré lọ ní ọkẹ àimoye igbà kọ ni àgbáyé yíí ti bẹrẹ ni gégé bi gbogbo onímọ físiisi àgbáyé ẹ fi ìdí rẹ múlẹ?

Ti o ba ri bẹẹ, iwọn naa jẹ nṣkan tí ó nii ẹ pẹlu nṣkan ti a ba ẹ àfiti rẹ sí

Kini ìnira ti o maa ba alaigbagbo nínú Ọlọhun ki Ọlọhun dá nṣkan ti o wù Ọlọhun ọ̀nà ti o gbà wù Ọlọhun?

Njẹ ohun èlò ti Ọlọhun nilò ni kò tó ni tí yóò fi máa ná odiwọn ti O ba búkàtà sí?

Ọlọhun ju iyan lọ

Ẹ̀gbón njẹ àwa ni ọkàn ayé yíí ní ọ̀títọ?

Bẹni iwọ ọmọniyan ni ọkàn ayé yíí pèlú iṣẹ atọrunwa

Iṣẹ atọrunwa naa ni: Ẹsin.

Ẹsin ni àgbàfipamọ ti o gbé, ọ̀n si ni idanwo ti o tobi ju ti o nilò lati ẹ

Iwọ ọmọniyan nilo lati jẹ ẹrú fún Ọlọhun, pèlú èyí waa jẹ ọkàn ayé yíí, ọkàn ayé yíí ni ẹ, kii ẹ pèlú iwọn rẹ tàbí agbára rẹ tàbí ikápá rẹ, bi ko ẹ pe pèlú iṣẹ atọrunwa ni

Iwọ ni o kápá láti ẹ rere ati lati fi aburu silẹ... iwọ ni o kápá láti ni igbàgbọ ati lati ẹ aigbagbo

Gbogbo wa ni a mọ pe wọn bẹ wá ní iṣẹ, a fẹ o, a kọ o.

Alaigbagbo ati Onigbagbo ati eni ti ko mo eyi ti yoo se, gbogbo eeyan pata ni o mo pe won be oun ni ise lati je, ti o si n ni molara ise aturunwa, ti eri okan si maa n je e, ti o si mo pe "se" ati "ma se" n be ninu oun... se rere, ma se aburu, eni kookan wa ni o mo ninu emi ara re pe won ni ki oun se nkan.

Awa ni a wa ninu okan ayé yii ni ti ise ti won ni ki a se

Bakannaa ni a je okan ayé yii ni ti oye ati imo, a n ni oye, a si n gbo nkan ye, a si n mo paapaa bibé wa, ati paapaa agbayé ni ayika wa, a si n gbo agboye itumo bibé wa daadaa.

Awa ni won be ni ise, awa ni won maa ba wi, awa ni won la ise bo lorun, awa ni a maa se isiro.

Awa ni eda ti o mo ewa pipese nkan pelu akolekan, awa ni eda ti o mo ki nkan pe, awa ni eda ti o kapa lati se nkan ti won la bo wa lorun tabi ki a ma se e, a kapa lati sesa, a kapa lati gbagbo ati lati se aigbagbo.

Awa ni a wa ninu okan ayé yii Dajudaju Awa fi ise laada lo awon sanmo ati ile ati apata. Won ko lati gbé e; won paya re. Eniyan si gbé e. Dajudaju (eniyan) je alabosi, alaimokan. {72} Suuratul Ah'zaab: 72

15- Awon kan ninu awon ti ko ni igbagbo pe Olohun n be maa n so pe: Opolopo irawo ni o n be, labé bée, pelu abá èrò orí "o seé se", kii se ohun ajèjè ki irawo kan wa ki o dara fun isemi.. njé eri yii ni àlàáfia bi?

Esi: Kini asepo bibé awon irawo ti o po pelu bibu enu ate lu itoka pipé?

Oro naa kii se ohun elo ti won fe fi sise

Ki i se pe mo wa ninu igbo kan ti o kun fun gbogbo ewebe ati eso ati awon eranko, ko ki n se itumo yen ni pe ki igba ounje ti a se to ladun yo si iwaju mi lojiji ni aarin igbo naa; oro naa kif se ti awon ohun elo ti won fe fi sise!

Bakan naa, kii se itumo ki iyanrin wa ni arawoto ninu aginjú ayé ni pé maa ri awon konputa onidijita ati awon sifimu ti konputa ti won se latara iyanrin ni ayika mi ni gbogbo aaye ninu aginjú

oro naa kif se ti awon ohun elo ti won fe fi sise, bi ko se pe oro naa je sise nkan ati sise daadaa.

Bibe apapo awon irawo lasan ko to lati je ki irawo kan bi ile pelu bi o se dara to yii, ki o han laarin wa.

Oro naa, sise nkan daadaa ni ati dida nkan, ati sise nkan. { (Iyen je) ise Allahu, Eni ti O se gbogbo nkan ni daadaa } [88] " Suuratun Nami

Bibe awon irawo miran ti o po ko le je awijare laelae fun bibe isemi kan lori irawo ile.

Bibe awon irawo miran ko se idalare fun koodu jiini ti o wa ninu re, lati arafi bilionu merin ti n se akoso gbogbo awon ise re ati awon orikee re ati awon omi ara isunniye nkan, pelu isakoso ti o ya ni lenu siwaju ki iwog gan o to maa be funra re.

Isemi je nkan ti a mo, kii se ohun elo.

Ti emi ati okan ninu awon ti ko ni igbagbo ninu bibe Olohun ba gun okan ninu awon irawo lo, ti a wa se awari ohun elo kan ti o diju ti o n sise pelu isakoso ti o ya ni lenu, koda ki a mai tii gbo ise re ye, njé o rorun ki a tako pe enikan ni o se e bi ni owowo bi iwog irawo ti a wa lori re se tobi to?

Lasisi ani-ani, ti emi ati alaigbagbo ninu Olohun naa ba ri ohun elo yii, a maa so pe enikan ti o labara ni o n mu un maa be.

Eni ti o ba n tako nkan ti o han kedere yii ni o maa mu eri wa, kif se eni ti o fi rinle.

Alaigbagbo ninu ayé ti o ya ni lenu ti o rewá yii ni o maa mu eri wa, kii se olugbagbo.

Nigba kan ri, alaigbolohungbo ti o gba pe Olohun ko seé mo ti o n je Carl Sagan ko iwé itan aroso kan to n je "KAN SI", o n so nibe bi awon onimimo ijinle se n se iwadii nipa ogbon leyin ode ile ayé.

Ninu iwé itan aroso naa, awon onimimo ijinle se awari opo repete ninu awon nomba akoko to n bo lati gbangba ojude ofuufu; tori pe titelera akoko yii n je ki a mo pataki imo isiro kan pato, eyi ti o n toka si iran kan ninu isakoso, eleyii je eri ti opolo ti o to lati mo daju pe ifiranse yii n bo lati olaju miran ti o n gbiyanju lati kan si wa.

Ohun ti o ni pani leerin ni pe Carl Sagan yii je eni ti o gbagbo pe Olohun ko seé mo ti o gbajubaja, sugbon laakaye re gba pe didiju ati eto ninu ifiranse kekeré kan, o n toka si eri mimu nkan be ati sise nkan daadaa

Oworo opo repete ninu awon nomba akoko lasan, waa gba daju pe olaju rila kan n be, bawo wa ni waa se se afiti bilionu merin leta ninu seeli kookan ninu awon seeli ara re, eyi ti o se pe ti leta kan ninu re ba baje, ajalu rila le selé, bawo ni waa se wa se afiti gbogbo nkan ti won se ni pipé yii sara etan awon alaigbolohungbo ti ko ba laakaye mu.

Ko ba laakaye mu rará ki a lo ete lati ma tumo isele iyalenu naa ni nkan ti o n toka si Adedaa So pe: "E woye si nkan ti ni be ninu sanmo ati ile. Awon ayah ati ikilo ko si ni ro ljo alaigbagbo loto." {101} Suuratu Yunus

Ki ni o de ti ko fi nii si Adẹdaa ti ko ni ibere ti o ju eyokan lo?

Esi: Olohun Oba ti o la Re ga so pe: {Ti o ba je pe awon olohun kan wa ninu sanmo ati ile leyin Allahu, sanmo ati ile iba ti baje. [22] Suuratul Anbiyaa

Ki olohun miiran wa pelu Olohun n toka si pupo, ki nkan si po niyi maa so ini bukata si ara eni di dandan.

Ki Aseda si ni bukata si elomiran- ki Olohun ma je- maa so aisi ifayabale agbaye di dandan, o si le wo... o maa se okunfa ki ayé baje.

Ko si ifowosoya fun siseku agbaye pelu Olohun ti n bukata si elomiran

Ti o ba je pe awon olohun kan wa ninu sanmo ati ile leyin Allahu, sanmo ati ile iba ti baje. Mimó ni fun Allahu, Olúwa Ité-olá, tayó ohun tí wón ní fi rọ̀yìn (Rẹ̀). {22} Suuratul Anbiyaa

Olohun mo kuro nibi ini bukata si elomiran, Oloro Alámójúútó-èdá ni.

Ni afikun si nkan ti a so saaju: Ti Olohun meji tabi ju beje lo ba wa nibe ni, nkan ti o sunmo laakaye ju ni ki aigbora-eni ye maa selé Tori ki Olohun ju eyokan lo n tumo si ki fifé ati erongba ju eyokan lo, ki erongba po si n tumo ini bukata si elomiran, eyi si maa so bibaje sanma ati ile di dandan.

Adamo omoniyani gba pe okan ni Olohun laisi iyeméji, ti onimo fisiisi tabi elomiran yatoto si i ba wo ayé, ko le lero pe eni ti o da a ju enikan lo, eyi ni adamo.

17- Ki ni o de ti o fi je esin?

Esi: Alaigbagbo ninu Olohun ti o buru ju gbagbo pe ododo ni ola ju iró lo, se beje ko ni o ri ni?

Esi: Alaigbagbo ninu Olohun ti o buru ju gbagbo pe otitoto ni ola ju ijamba lo, se beje ko ni o ri ni?

Awon gbolohun yii kii se ninu agbaye yii, ko si si ninu agbaye awa eeyan nkan ti o maa da itumo re tabi nkan ti o n toka si lare

Kini itumo ododo?

Kini itumo agbafipamo?

Ti a ba se itupalé jinlé átómù náà, se a maa ri awon itumo bii: otitoto tabi iró?

Ti a ba se akiyesi fisiisi awon isupo irawo tabi kemisiri omi ara isunniye-nkan, se a maa ri: isotito tabi ijamba.

Awon gbolohun yii kii se ti agbaye awa eeyan

Sugbon gbolohun gidi ni won

Bi ko se pe won wa ninu awon alamori ti o tobi ju

Pataki omoniyani, pelu awon iwa re ni, kii se pelu iwon re ti a fi oju ri tabi onka atomu re, tabi ibi ti agbara seeli re de

Pataki omoniyani, pelu mimu ise aturunwa ni okunkundun ni.

Pataki yii, ko si nkan kan ninu agbaye yii ti o le kopa pelu omoniyani ninu e.

A ni eeyan rere ati eeyan buruku

sugbon ko si okere rere ati okere buruku.

A o si nii ri irawo ti o seé fi okan tan ati irawo onijamba

Omoniyani ni a gba lero pelu ijepataki, oun naa ni a gba lero pelu erongba, oun naa ni a gba lero pelu bibé.

Eeyan ati alujannu nikan ni won ni agboye pe eni ti a la ise bo lorun ni awon

Mimo itumo iwa lara je apakan ninu adamo ise amutorunwa ninu okokan wa

Esin je dandan fun agboye omoniyani

Esin nikan ni o le da itumo iwa lare, kini o de ti o fi wa, kilode ti a fi n ni imolara ijedandan hihu iwa naa

Nkan kan sofo ti o le fun iwa ni aworan bi o se ye ki o ri naa ni esin

Ko rorun ki a gbó iwa ye ayafi ni ibamu si ise aturunwa

Ko si rorun ki a mo idi ti o fi je adamo eda ayafi lati ipase esin

Nipasé esin ni a fi maa mo nkan ti a tori re da ayé, a si tun maa mo pe awon iwa ti a n ni imolara pe o ye ki a maa hu, koda ki a ma hu u, je apakan ninu ise aturunwa

Esin je ko seé ma se fun omoniyani

Nipasé esin ni a tun fi maa mo kini idi ti a fi wa nibi?

A tun maa mo kini nkan ti o n kan leyin ikú?

A tun maa mo itumo ayé

A tun maa mo kini nkan ti won ni ki a se ni ayé yii?

Esin je dandan lati mo nkan ti o pataki ju ti o maa n ko airoju ba omoniyani.

Tori naa, laisi esin, gbogbo ayé maa di esujo ati ainí igbagbo ninu ohunkohun

Ibnul Qayyim- ki Ọlọhun kẹ ẹ- sọ pe: “Ko si ọna idunnú ati èrè ni ayé ati ọrun àyàfi nípasẹ àwọn ojìṣe Ko si si ọna lati mọ nńkan ti o dara ati nńkan ti ko dara ayafi nípasẹ wọn, eeyan ko si le ri iyonu Ọlọhun ayafi nípasẹ wọn”

Ayé ńókùnkùn, wọn si ti fi gé ègún, àyàfi ohun ti òòrùn ẹsin ati iṣe rírán bá yọ lé lórí, gege bi Sheikhul Islaam Ibnu Taymiyya ẹ sọ, ki Ọlọhun kẹ ẹ.³

Láísí ẹsin, a o le mọ nńkan ti wọn tori ẹ da ayé, a o si nii mọ itumọ rere ati pàtàkì rẹ

Laisi rírán ojìṣe, ayé maa di asán ti yoo maa dẹrù bani

Tí ẹsin bá sapamọ, ti ọmọniyan si tako ije anọbi, nígbà náà ọmọniyan maa di idòtí irawọ gégẹ bi Carl Sagan ẹ sọ, àti kòkòrò gégẹ bí Sartre ẹ sọ

Ní tòótó, ọmọniyan maa di idoti ti kẹmíkà gégẹ bí Stephen Hawking ẹ sọ

Ije anọbi nikan ni ilùkiki ọkàn ayé, láísí ije anọbi, àwọn èyí ti o ẹwà ju ninu awọn nńkan ti a hùmọ ati awọn nńkan adùn ti a n gbádùn jù, gbogbo ẹ ni o maa yí padà di ẹrù.

Láísí ẹsin, ayé, pẹlú gbogbo ẹwà ẹ, maa yi pada di iwin ti n dẹrù bani

Ti o ba bi èyíkẹyíí ninu awọn alaigbagbo ninu Ọlọhun ni ibeèrè ti o je mọ ayé, gege bii: Kilode ti a fi wa ni ayé yii tabi kini o maa ẹlẹ léyìn ikú?

Ninu ki o fi ọgbón àrẹkẹrẹkẹ dáhùn ibeèrè ẹ, tabi ki ó dákẹ

Ti o ba ri beẹ, ẹsin ni ohun ti a beèrè fun láísí àní-àní fun agboye ọmọniyan, ati agboye ijedandan iwà rere, dandan ni o je lati mọ itumọ ayé ati nńkan ti wọn tori ẹ da ayé, ati mímú ije ẹru fun Ọlọhun wa si ìmúṣe, ije ẹru yẹn naa ni okùnfà ọlà.

18- Ki ni nńkan ti o buru ninu ki awọn iwà yii je esi àbájáde ọpọlọ tabi àwùjọ?

Esi: Ọpọlọ kọjọ latara irú àwọn èyà ti a le fi ojú rí, eyi ti irú ẹ gélẹ n be ninu àgbáyé awa èyàn

Bi o tilẹ wù ki ọpọlọ díjú tó, tabi ki èyà ẹ ti a fojú rí díjú tó, akojọpọ òdo, òdo naa ni o maa bí jáde.

Ti ohun èlò ti ara ko ba mọ rere tabi aburú, a je pe beẹ náà ni ọpọlọ ẹ ri.

Nibi, a maa bi alaigbagbo ninu Ọlọhun léèrè pe: Báwo ni agboye oore ati aburu ẹ han ti àgbáyé àwọn èyàn pátá ba dúró ni idúró àidásí-tòtúntòsi nipa iwà, ti ko mọ rere ati aburu?

Ibeèrè keji: Kini nńkan ti o kọ fun ọpọlọ lati ma pa àwọn ti n be lórí ilẹ pátápátá run?

Kini nńkan ti o kọ fun ọpọlọ lati ma mu ìran èyàn ti o relẹ jù wọ inú àgò ẹranko?

Kini nńkan ti o kọ fun ọpọlọ lati ma pa àwọn aláísàn run, ati awọn abirún, ati awọn arúgbó, àti awọn ìran ti wọn relẹ ju, gege bi o ẹ ẹlẹ ninu iṣe àkànṣe yíyàn ti adayeba ti Nazi ẹ- iṣe àkànṣe ACTION T4?

Àwọn ibeèrè yii, ọpọlọ ẹda ko lee ni èsi fun wọn boya wọn ko tònà ni o abi wọn tònà.

Ọpọlọ da dúró gedegbe ni nipa iwà; tori pe àti ara irú àwọn átómù ilẹ ni o ti kọjọ

Ko si asopọ láàrin ọpọlọ ati iwa bi tii wù bi tii mọ

Şugbón ìròrí pe àwùjọ ni ibi ti iwà ti jáde, eleyii je ìròrí àjẹjì; tori pe èyàn ni iwà kàn gégẹ bí eeyan, kii ẹ àwùjọ gégẹ bí àwùjọ.

Léyìn naa, àwùjọ wa latara irú èyà ohun èlò ti ara, ti o ba ri beẹ, akojọpọ àwọn òdo, leẹkan si, ko lee mu jade àyàfi òdo, bawo wa ni àwùjọ ẹ mu iwa jáde, ti ko si wulẹ si lára àgbáyé àwọn eeyan gan tẹlẹ?

Léyìn naa, ti o ba je pe ọjọ yii tònà ni, ti a si gba pe iwà jáde latara àwùjọ, a je pe nńkan ti Nazi sọ tona niyẹn nipa pípa nńkan ti o ba yatọ si i run; tori pe àwùjọ fara mọ ọn.

Nigba ti gbogbo ayé pinnu lati gbe Nazi lọ si ilẹ-ẹjọ, ipinnu yii wáyé ni ìbámu si pe iwà je nńkan ti a tú silẹ, kii ẹ pe àwùjọ ni o bi i, bibẹkọ ko ba ti rọrùn fun wọn lati gbe Nazi lọ si ilẹ-ẹjọ, wọn kò bá tí gbọ ọ yé gan pe o ẹ àṣiṣe gan.

Àwọn iwà dá dúró kúrò lára àwùjọ ni, nńkan ti o ba tònà, ohun ti o tona naa ni loḍo àwùjọ rere ati àwùjọ burúkú.

Ohun tí kò bá tònà, ko le tona loḍo àwùjọ rere ati àwùjọ burúkú.

Iwà ni itumọ ti o kojá ọpọlọ ati àwùjọ

19- Ọlọhun ju ẹyọkan lọ ninu awọn ọlaju orí ilẹ, kilode ti a fi wa ni ki a gba Allahu nikan gbọ ni pátó?

Esi: Ko si ẹni ti a le maa jọsin fun ni gbogbo ẹsin orí ilẹ ayafi Allāhu

Iyapa wa pẹlú àwọn ẹsin ti o ẹku ni pe wọn n sin àwọn ọlọhun kéékèké mọ Ọlọhun Allāhu, gege bii Jesu ati ẹmí mímọ ninu ẹsin Kristeni, ati Vishnu, Shiva àti Brahma ninu ẹsin Hindu... àti beẹ beẹ lọ.

Gbogbo ẹsin pata ni wọn ni igbàgbọ ninu Ọlọhun kan soṣo, Oun si ni O da ayé ní ọdọ wọn

Şugbón wọn tun mu àwọn ọlọrun mìíràn papọ mọ Ọlọhun Allaah, ko ju beẹ lọ.

³ Majmuu'hul Fataawa 19/93,94

Titi de orí oosa àwọn eṣe, wọn ko mu àwọn gangan ni oṣun, bi ko se pe wọn gba pe Oṣun ni Aṣeda, ṣugbọn wọn n fi wọn se alarin fun Oṣun ni. Ti o ba bi wọn leere pe: "Ta ni O da awon sanmo ati ile, ti O si ro dorun ati osupa?", dajudaju won a wi pe: "Allahu ni." Nitari naa, bawo ni won se n seri won kuro nibi ododo? {61} Suuratul Ankabuut

Sheikhul Islam Ibnu Taymiyyah so pe: Eni ti o ba lero pe awon ti won n josin fun awon orisa ni adisokan pe awon orisa yen ni won da aye, tabi pe awon ni won n ro jo

Will Durant pinnu pe ipilesese esin Hindu keleri n papa seri lo sibi igbagbo ninu Olorun Kan so so naa ni, o si so nipa awon olurun Hindu pe: "Awon orisa egbeegberun wonyi da bi ohun ti awon soosi Kristeni n se lati so egbeegberun awon eni mimo di mimo. Ki o ma se ru wuyeye ni okan elasin hindu bi tii wu bi tii mo pe awon orisa ti ko ni onka yii ni asaju ti o ga ju.

Iroyin ti won fi ranshe si ijoba ile Geesi ni India nigba ti awon Geesi gba ilu India so pe: "Abajade gbogbogbo ti igbimo naa de ninu iwadii naa ni pe opo ju lo awon ara India ni igbagbo to fidimule ninu Olorun Giga Ju Lo kan.

Eyokan ni Olorun ninu gbogbo esin ori ile Olorun yin, Olorun Okan so so ni {46} Suuratul Ankabuut Awon orisa ati awon olurun abara ko je nkan kan ayafi alarin Keleri fun Olorun. {Awon ti won si mu awon alafeyinti kan yatso si Allahu, (won wi pe): "A o josin fun won bi ko se pe nitari ki won le mu wa sunmo Allahu pekipeki ni} {3} Suuratu Zumar

20- Ti omoyian ba se nkan ti ko ni bukata si, eleyii ko ni anfaani, Olorun ko ni bukata si wa, kilode ti O fi wa da wa?

Esi: Irori pe bukata se regipele iranu, eyi ko ba ogbon mu.

Ogbon ni o se regipele bukata, kii se iranu.

Dokita ti o je oloro ti o ni okiki rere, iru re le wo awon eeyan san laini bukata si nkan kan lodu won, yoo kan wo won san fun anfaani won, nibi, a o nii so pe iranu ni nkan ti o se!

Ogbon ati erongba nla ti a fi n se nkan, ko nii se pelu bukata/iranu

Okan ninu awon omuwe le la omu kekere kan lati fi saanu re, ki o si fi i silu leyin igba naa, ti o si maa lo lai reti pe ki awon eeyan omu kekere yii o yin in. Ibi yii, nkan ti o se yii, kii se pe se e tori bukaata abi iranu kan, sugbon isesi alaponle ati erongba ti o dara ati iwa gidi ni.

Ko si asopo laarin bibukaata si nkan ati iranu⁴

O n be ninu Saheeh-Muslim nibi Hadeesi Qud'sii ti Olorun ti O ga ti so pe: Eyin erusin mi, ti o ba je pe awon akokoda ati igbeyin inu yin, eeyan inu yin ati alijannu inu yin, ki won o wa lori okan okunrin kan ti o beru Olorun ju ninu yin, ko le nkankan kun ninu olo mi, Eyin erusin mi, ti o ba je pe awon akokoda ati igbeyin inu yin, eeyan inu yin ati alijannu inu yin, ki won o wa lori okan okunrin kan ti o se Olorun ju ninu yin, ko din nkankan kun ninu olo mi, eyin erusin mi, eleyii ni awon ise yin ti maa se akosile re fun ti maa si pe esan re fun yin, eniti o ba ri daadaa, ki o yaa dupe fun Olorun, eniti o ba si ri ohun ti o yatso si i, ki o ma bu eni kankan ayafi emi ara re.⁵

Olorun roso kuro lodu gbogbo aye.

Kirakita wa, igbiyanju wa ati ise wa, tori ara wa naa ni. Enikeni ti o ba gbiyanju, o n gbiyanju fun emi ara re ni. Dajudaju Allahu ni Oloro ti ko bukata si gbogbo eda. {6} Suuratul Ankabuut

Awa si mo pe ogbon kan n be fun Olorun nibi dida eda Re koda ki awa ma mo on, ainin imo alaisan nipa ogbon dokita ko tumo si pe iranu ni ipinnu dokita.

Imo nipa ogbon Olorun, ko je dandan fun un ki o ni agboye gbogbo nkan ti o ro mo ogbon naa, nini agboye dife nipa re ti to

O to ki a lo mo pe a je eniti won la ijosin fun Olorun bo lorun, bakannaa ki a si lo mo pe ogbon Olorun n be, eleyii yoo ma to wa ni apapo, lai je be, awa naa o da bii eniti o se keferi si gbogbo nkan ti ko gboye {Ko ri be, won pe ohun ti won ko ni imo re niro ni. Ati pe imuse oro Re ko ti i de ba won (ni won fi pe e niro) Suuratu Yuunus: 39.

Oba Ojogbon ni Olorun, O si da wa nitari ogbon kan ni.

Olorun nikan ni O ni eto ki a maa josin fun Un.

Ijosin ko ni eto si enikan kan ayafi Olorun, tori pe Oun ni Adadaa ti O mu wa be latara aisi, Oba ti O mo so pe: Eyin eniyan, e josin fun Olua yin, Eni ti O da eyin ati awon to siwaju yin, nitari ki e le sora (fun iya Ina). {21} Suuratul Baqarah Oun ni O to wa sora, Oun ni O si tun gbe ofin kale, ti O si pebubu kadara, O si tun pase, O si tun ko TiRe ni eda ati ase. Ibukun ni fun Allahu, Olua gbogbo eda. {54} Suuratul A'raf

⁴ Iselẹ bibu enu atẹ lu esin ninu imo filosofo ti ode oni, Dr. Sultan Al-Umayri, iwé-akogboyejade fun oye dokita.

⁵ Saheeh-Muslim Ha:2577

Kii še dida nikan ni n bẹ fun Ọlọhun, şugbõn aşẹ tun n bẹ fun Un, awa o si maa ẹle aşẹ Re lwo Ọlọhun ni ijõsin lori ẹrusin Re, Oun ni O da wa ti O si tun mu wa wa laaye, O si n pese jije-mimu fun wa, O si tun fi wa mọ ọna ododo, O si ran awon ojise Re si wa lati wa fun wa ni iro ati lati dan wa wo, tani o maa şe işe rere julọ ninu wa, ijõsin si ni ẹto Ọlọhun le wa lori. Ẽni tí Ó dá ikú àti işemí nitorí kí ó lè dan yín wò; èwo nínú yín l'ó máa şe işe rere julọ. Ọun si ni Alágbára, Aláforjín. {2} Suuratul Mulk lle aye wa ati ọrun wa o le duro deede afi pelu ijõsin, awon iwa wa naa o le da afi pelu e, ijõsin maa n kọ funni kuro nibi iwa ibaje ati awon aburu, atipe pelu ijõsin ni igbesi aye awon eeyan o fi daa, Ọlọhun wa ti ọla Re ga so pe: “ {Dájúdájú irun kíkí n kọ iwà ibàjẹ àti aburú}[45] Suuratul Ankabuut

A kò le jere pelu alijanna afi pelu ijõsin, oun náà ni igbala ni ojo ikeyin ati irorun ni ile aye.”

Ijõsin wa fun wa ati fun daadaa wa, o je dandan le wa lori sí Ọlọhun ti O tobi ti O gbongbon; nitorí pé Ọun ni O da wa, àti pé anfaani re maa şeri pada wa ba wa nikan, ikùdiẹ-káátó nibẹ naa si maa şeri pada wa ba wa nikan. “

Alujanna je nkan to won, ẹniti o ba fe alujanna yoo şise fun un ni, awa ni a si n bukaata si Ọlọhun, ti a n bukaata si ijõsin fun Un, Oun ni Ọba ti O roro kuro loḍo wa ati kuro loḍo gbogbo ẹda Re. “

21- Bawo ni a şe maa da Ọlọhun mọ?”

Esi: A maa da Ọlọhun mọ pelu ọna to po gan, sugbõn a maa daruko awon ọna merin nibi”

Ọna àkókó: A maa da Ọlọhun mọ nipase adamo to ni àlàáfà.”

Ọmọniyan pelu adamo re o mọ pe dajudaju Adedaa kan n bẹ fun un, waa mọ pelu adamo pe Adedaa kan n bẹ fun e ti O da e bi o şe ri yii, ati pelu awon ẹya yii, ati adamo yii ati işe yii ati şise nkan daadaa ti o yani lenu. “

Bakannaa ọmọniyan, pelu adamo re, o mọ pe oun ni bukaata si jijosin fun Adedaa re, yoo si tun mọ bakanna pelu adamo re pe oun n bukaata si Adedaa re ni gbogbo igbà. Níní bukaata si Ọlọhun yii yoo maa lekun ni asiko ilekoko.

Adamo dida Ọlọhun mọ, won da a mọ gbogbo ẹda ni, Ọlọhun ti ọla Re ga so pe “ Nitorí náà, dojú re kọ ẹsin náà, (kí o jẹ) olùdúró-déédé-nínú-ẹsin, ẹsin àdámó Allāhu ẹyí tí Ó dá mọ àwọn ẹniyàn. Kò sì sí iyípadà fún ẹdà Allāhu. Iyẹn ni ẹsin t’ó fẹşerínlẹ, şugbõn ọpọlọpọ àwọn ẹniyàn kò mọ. {30} Suuratu Rûm Ọlọhun ti O mọ tun so pe : (Rántí) nígbà tí Olúwa re gba àdéhùn lówó àwọn ọmọ Àdam, Ó fa àrómọdọmọ won jade láti (ibàdí ní) ẹyin (bàbá nílá) won, Ó sì fi won şe elẹríí lórí ara won pé: “Şé Èmi kọ ni Olúwa yín ni?” Wón so pé: “Rárá – (lwo ni Olúwa wa) - a jẹríí sí i.” Nitorí kí e má baà so ní Ọjọ Ájínhdé pé: “Dájúdájú àwa jẹ aláimọ nipa ẹyí.” {172} Suuratul A’raf Siwaju ki won o to da wa ni won ti da wa lori dida Ọlọhun mọ, won si tun da wa lori ije ẹru fun Un, mimo ni fun Un. “ (Ó si fi won şe elẹríí lórí ara won pé: “Şé Èmi kọ ni Olúwa yín ni?” Wón so pé: “Rárá – (lwo ni Olúwa wa) - a jẹríí sí i) Anọbi- ki ike Ọlọhun ati ọla Re maa ba a- so ninu Hadiisi ti a fi ẹnu ko lori nini alaafia re pe:” Kò sí eyikeyi ninu ọmọ ti won ba bi a fi ki won bi i lórí adamo⁶”

Torí náà won bi gbogbo wa lori oju ọna adamo yii, oju ọna adamo yii si to gbogbo eeyan ti o fe ododo lati fi şe itoka lori ododo ki o si gba fun ododo yii nigba to ba ti han si i. “

Oju ọna adamo yii, koda awon to fi n le julọ ninu awon eeyan ni işe keferi o le tako o, pataki julọ ni awon akoko to le koko, gbogbo awon eeyan pata ni won maa n sa lo si ọḍo Ọlọhun ni awon akoko ilekoko ti won maa gbagbe nkan ti won mu ni orogun po mọ Ọlọhun “ Nígbà tí inira bá fowó bà yín lójú omi, ẹni tí ẹ n pè yó sì dọfọ (mọ yín lówó) àfi Ọun nikan (Allāhu). Nígbà tí Ó bá sì gbà yín là (tí ẹ) gúnlẹ, ẹ n gbúnrí (kúrò lóḍọ Rẹ). Ẽniyàn sì jẹ aláimoore. {67} Suuratul Israa

Ti ọmọniyan ba wa ninu iponju ti o le koko, ti o si n mọ iparun lara, ko nii ke pe ẹnikan kan ayafi Ọlọhun, yoo si pada gbagbe gbogbo şise ẹbo re; nini imokanga si Ọlọhun nibi adua ni asiko ilekoko, okunfa re ni adamo ti o ni alaafia ti nbe lara gbogbo eeyan.

Ọkan ninu awon olori America tii şe Eisenhower - ti o je olori fun ijo awon ọmọ ologun America nibi ogun agbaye elekejeji, o n so leyin igba ti o ri bi awon ọmọ ologun şe n şeri pada si ipile ti o je abinibi ni asiko ti o lewu, pé: “Ko si awon ti ko gbagbo ninu bibẹ Ọlọhun ninu awon iho naa”.

Ninu iho yii ni asiko ogun, ko si ẹnikan kan ti o tako bibẹ Ọlọhun, onikálukú n şeri pada si ọḍo Ọlọhun ni, eleyii ni adamo otito ti gbogbo ẹda maa n jẹwọ re ni asiko ilekoko.

Oju ọna elekejeji lati fi mọ Ọlọhun naa ni laakaye: A o maa mọ Ọlọhun pelu laakaye.

Ọlọhun Ọba ti ọla Re ga so pe: Tábí wón şedá won láì sí Aşedá? Tábí àwọn ni wón şedá ara won ni? {35} Sūratu Tūr

Pelu laakaye, awon nkan meta kan n bẹ ti o şe şe ki o tidí e yo ti ko si ẹkerin fun won:

⁶ Saheeh-Muslim Ha:2658

Àkòkò: ki o jẹ pe wọn da wa lai ni Aṣẹdà (Tàbí wọn ṣẹdà wọn láì sí Aṣẹdà?) eleyii ko ẹe ẹe, bawo ni wọn yoo ẹe da wa lai nii ni Aṣẹdà kankan?

Èlẹkẹjì: ki o jẹ pe awa ni a da ara wa (Tàbí àwọn ni wọn ṣẹdà ara wọn ní?) eleyii naa o ẹe ẹe, bawo ni maa ẹe da ara mi ṣiwaju ki wọn o too da mi?

Ti o ba ri bèè, pẹlu laakaye, o maa ṣeku ohun kẹta ti o ẹe ẹe ki o ṣẹlẹ, oun si ni aaya alapọn-ọnlẹ yii kò sọrọ nipa rẹ nitori pe oun ni nṣkan ti o kọkọ maa wa si làákàyè, oun si ni pe a ni Aṣẹdà ti O da wa.

A o maa mọ Ọlọhun pẹlu laakaye.

Ọna èlẹkẹta lati fi mọ Ọlọhun naa ni wiwoye si awọn ẹda Ọlọhun:

Wiwoye si ẹda Ọlọhun, yoo jẹ ki a mọ titobi Ọlọhun ti O tobi Sọ pé: "È wòye sí nṣkan tí ñ bẹ nínú sánmọ àti ilẹ. {101} Suuratu Yúnus

Gbogbo igba ti a ba wo ẹda Ọlọhun daadaa ati eemọ bi O ẹe da wọn dáadáa, ni a o maa lekun ni imọ nípa Ọlọhun síi.

Eleyii ni ohun ti a sọrọ nipa rẹ ṣaaju nibi ẹri mimu nṣkan bẹ ati ẹri ini akolekan ati ṣiṣe dáadáa.

Ọna èlẹkẹrin lati fi mọ Ọlọhun naa ni lati ipase awọn ojise:

Eleyii ni ọna ti o tobi ju lati fi mọ Ọlọhun ti O tobi, oun naa ni ki a mọ Ọlọhun nípasẹ awọn ojise Rẹ ati awọn Anabi Rẹ, Awọn ojise ni wọn fun wa ni iró nipa Ọlọhun, wọn si tun fun wa ni iro nipa awọn iroyin Rẹ, wọn si tun fun wa ni iro nipa paapa Rẹ (Ọba ti O mọ). Nipasẹ awọn Anabi ni a fi mọ Ọlọhun pẹlu awọn orukọ Rẹ ati awọn iroyin Rẹ, a si tun mọ bi a o ẹe maa jọsin fun Ọlọhun ati bi a o ẹe maa sunmọ Ọn, a si tun mọ bi a o ẹe la ni ojo isiro kuro nibi iya Ọlọhun. Awọn ojise pe awọn eeyan lo si ijọsin fun Ọlọhun, tabi ki a sọ pé wọn pe awọn eeyan lati pada si àdánidá ti wọn da wọn le lórí, ki wọn si maa jọsin fun Ọlọhun bi O ẹe pase rẹ.

Awọn ojise ni to awọn eeyan sọna lo si oju ọna ododo ati ọla (A ẹe wọn ní) Òjise, oníròò idúnnú àti olùkìlò nitori kí àwíjare má lè wà fún àwọn èniyàn lódò Allāhu léyin (tí) àwọn Òjise (ti jise). Allāhu si ñ jẹ Alágbára, Ọlóbón. {165} Suuratun- Nisaa'

Író ti àwọn anọbi ati awọn ojise yii fun wa nípa Ọlọhun, ati ikún wọn lówó pẹlú isẹ iyanu, ko nii jẹ ki ẹri kankan ni àwíjare lórí Ọlọhun ni ojọ igbende.

Ọlọhun fun ọ ni adamọ ti waa fi da Aṣẹda rẹ mọ, O si fun ọ ni làákàyè ati iwòye sí awọn ẹdà Rẹ, O si ran awọn ojise si ẹ, o o bukata si nṣkan kan mọ lódò Ọlọhun.

22- Àwọn ẹsin pọ, kilode ti o fi jẹ Islam?

Esi: Islam kii ẹe ẹsin kan làárín àwọn ẹsin

Adisọkan Islam ba adisọkan gbogbo àwọn anọbi Májèmu lailai mu

Islam ni àtúnṣe fun ọnà àwọn ẹsin yókù ti wọn ti ṣinà, ati dídá adisọkan àwọn anọbi májèmu lailai

Ọlọhun ti ọla Rẹ ga sọ pe: (Allāhu) ẹe ní òfin fun yín nínú ẹsin ('Islām) ohun tí Ó pa ní àṣe fún (Ànabi)

Nūh àti èyí tí Ó fi ránṣe sí ọ, àti ohun tí A pa láṣe fún (Ànabi) 'Ibrōhīm, (Ànabi) Mūsā àti (Ànabi) 'Īsā pé kí ẹ gbé ẹsin náà dúró. Kí ẹ sì má ẹe pín sí ijo ọtọtọtọ nínú rẹ. Wàhàlà l'ó jẹ fún àwọn ọṣẹbọ nípa nṣkan tí ò ñ pè wọn sí (nibi mímu Allāhu ní ọkan soṣo). Allāhu l'ó ñ ṣeṣà ẹni tí Ó bá fẹ sínú ẹsin Rẹ (tí ò ñ pè wọn sí). Ó sì ñ fi ọnà mọ ẹni tí ó bá ñ ṣẹrì padà sí ọdò Rẹ (nípasẹ ironúpiwàdà). {13} Suuratu Shuura. "

Islam ko da bii àwọn ẹsin to ṣeku, bi ko ẹe pe oun gan ni ipilẹ àwọn ẹsin

Ki ni a n pe ni Islam?

Esi: Islam ni: Jijupá-jusẹ sílẹ àti itẹriba fun Ọlọhun

Ọlọhun ti O ga sọ pe: Ta l'ó dára ní ẹsin ju ẹni tí ó jura rẹ sílẹ fún Allāhu, olùṣe-rere sì tún ni, ó tún tẹlẹ

ẹsin (Ànabi) 'Ibrōhīm, olúdúró-déédé-nínú-'Islām? Allāhu sì mú (Ànabi) 'Ibrōhīm ní àyànfé. {125}

Suuratun- Nisaa'

Ìtumọ "AS'LAMA WAJ'HAHU LILLAHAH" ni pe: O Jijupá-jusẹ sílẹ fun Ọlọhun, o si tẹriba fun un, eyi ni èyàn ti ẹsin rẹ dara jù.

Allah tun sọ pe: Ọlọhun yín, Ọlọhun Ọkan soṣo ni. Ọun ni kí ẹ jẹ mùsùlùmí fún. Kí o sì fún àwọn ọlókàn irẹlẹ, àwọn olùfokànbalẹ sódò Allāhu ní iró idúnnú. {34} Suuratul Hajj

Ìtumọ "FALAHUU AS'LIMUU" ni pe: È jupá-jusẹ sílẹ fún idájọ Rẹ.

Àwọn aaya yii n ẹe anfaani pe itumọ Islam gan ni jijupa-jusẹ sílẹ pátápátá fun Ọlọhun, ati titeriba fun Un, ati titele òfin Rẹ ati ilànà Rẹ pẹlú iyonu ati itewogba, eyi gan ni pàápàá Islam.

Islam ni jijupa-jusẹ sílẹ fun Ọlọhun nibi idajọ Rẹ ati òfin Rẹ.

Islam ni ẹsin Ọlọhun fun gbogbo ẹdà abara, Ọlọhun ti ọla Rẹ ga sọ pe: {Dájúdájú ẹsin t'ó wà lódò Allāhu ni 'Islām} {19} Suuratul Al Imran Islam ni ẹsin ti Ọlọhun ko nii gba ẹsin mìíràn yatọ si i Ènikẹni tí ó bá wá ẹsin kan ẹe yatọ sí 'Islām, A ò níí gbà á lówó rẹ. Ní Ọjọ Ìkẹyin, ó si máa wà nínú àwọn ẹni òfò. {85}

Suuratu Al Imran

Islam ni ẹsin ti Ọlọhun fi ran gbogbo àwọn anọbi ati awọn ojìṣẹ, ọkan ni ẹsin àwọn anọbi, oun naa ni Islam, gbogbo àwọn anọbi ni wọn mu imọ Ọlọhun lọkan wa, àwọn ofin wọn kan ni o yato síra. Ọlọhun Ọba ti ọla Rẹ ga sọ pe: A kò rán òjìṣẹ kan níṣẹ ṣíwájú rẹ àfi kí A fi imísí ránsẹ sí i pé: “Dájúdájú kò sí ọlọhun tí jòsin tọ sí àfi Èmi (Allāhu). Nítòrí nàà, ẹ jòsin fún Mi.” {25} Suuratul Anbiyaa
 Islam nikan ni ẹsin ti o ẹku lori imọ Ọlọhun lọkan yii
 Islam nikan ni ẹsin imọ Ọlọhun lọkan lórí ilẹ̀ lóníí
 Ẹsin kankan ko waa ẹku lori imọ Ọlọhun Ọba ni ọkanṣoṣo yato si ẹsin isilaamu, nigbatosepe ipin kan ninu ẹbọ ti n'be fun gbogbo awọn ti wọn n ẹe afiti arawon si awon ofin miiran, yala ipin kekere ni tabi pupọ.

24- Njẹ ẹ̀sì n bẹ ninu Islam fun àwọn ibéèrè ti esi wọn n da làákàyè láàmú: Nibo ni a ti wá? Kilode ti a fi wa ninu ayé yii? Ibo ni a n lọ?

Esi: Isilaamu si ti dahun si gbogbo eyi ninu aaya kan soso ninu Alukuraani, Ọlọhun Ọba wa sọpe : Kí ni ó máa mú mi tí èmi kò fi níí jòsin fún Ẹni tí Ó pilẹ̀ ẹ̀dà mi? Ọ̀dò Rẹ̀ sì ni wọn yòò da yín padà sí. {22} Suuratu Yaasin

Lati ibo ni motiwa ? Olohun Oba ni oda mi (eniti oda mi)

Ibo ni mo n lọ? Maa lọ si ọdọ Ọlọhun lati lọ ẹe ịṣirò ịṣẹ mi “WA ILAHI TUR’JAHUUN”

Kilode ti o fi wa si ile-aye yii? Fun jijosin fun Ọlọhun ati ki wọn le baa dan mi wo.

Kilode ti maa fi maa josin fun Ọlọhun? Ninu adamọ naa ni ki n maa josin fun Ọlọhun ti O da mi, eleyii ni adamọ ti o so ẹru ati olowo rẹ pọ: oun naa ni pe ki ẹru maa josin fun Olowo rẹ ati Adẹda rẹ. Kí ni ó máa mú mi tí èmi kò fi níí jòsin fún Ẹni tí Ó pilẹ̀ ẹ̀dà mi? Aaya kan ti o kó esi àwọn ibéèrè męta ti o pàtàkì ju sínú, eyi ti o n ko idààmú ba èyàn Kí ni ó máa mú mi tí èmi kò fi níí jòsin fún Ẹni tí Ó pilẹ̀ ẹ̀dà mi? Ọ̀dò Rẹ̀ sì ni wọn yòò da yín padà sí. {22} Suuratu Yaasin

25- Bawo ni o ẹe mọ pe Muhammad- ki ike ati ọla Ọlọhun máa bá a- jẹ ojìṣẹ lati ọ̀dò Ọlọhun?

Esi: Pupọ itọka ịṣẹ ịyanu n jẹ ki a ni amọdaju ti o pe

Aristotle jẹ onímọ ọgbón orí nípasẹ àkópò àwọn ịṣẹ rẹ, kíí ẹe nípasẹ gbólóhùn kan tí ó sọ tàbí iwádíí imọ ọgbón orí tí ó ẹe.

Hippocrates jẹ dókítà pèlú apapọ ịṣẹ àkànṣe ti ịṣẹ ịṣegun rẹ, kii ẹe pèlú ịṣẹ abẹ ti o ẹe

Beẹ naa ni pupọ itọka ịṣẹ ịyanu ti a gba wa lati ọdọ Anọbi- ki ike ati ọla Ọlọhun máa bá a- n jẹ ki o da wa lójú pe anọbi ni

Ti o ba wo itan igbésí ayé rẹ- ki ike ati ọla Ọlọhun máa bá a- waa ri i pe olódodo ni, o si gbajumọ pèlú ododo pèlú ẹri àwọn ọta rẹ ti o buru jù, wọn o si fi ẹsun irọ kan an riLéyìn naa, o tun maa n sọ nipa àwọn nńkan kọkọ ti o si maa ẹlẹ́ gégé bi o ba ẹe wi, şájú ịyẹn, adisọkan rẹ ti o pepe si lati ibere ọjọ papọ mọ adisọkan gbogbo àwọn anọbi

Léyìn naa, kini a ẹe sọ nipa àmì ti o tobi ju ti o mu wa, oun naa ni Kuraani?

Kuraani ti Ọlọhun fi pe àwọn ti wọn dáńtọ níjà pe ki wọn mu irú rẹ wa tabi irú suura kan ninu rẹ, wọn ko si le mu u wa.

Ọlọhun ti O niyi ti O gbongbong sọ pe: Tí ẹ ọ̀ bá sí ẹe bẹẹ, ẹ ọ̀ wulẹ̀ lẹ ẹe bẹẹ {24} Suuratul Baqarah

Wọn ko ẹe e, wọn ko si ni ikápá rẹ

Kuraani ši n pe àwọn ti wọn dáńtọ ninu awon ẹlẹbọ nija, wọn ko si lẹ mú irú rẹ wa

Dr. Abdullah Daraaz- ki Ọlọhun kẹ ẹ- sọ pé: “Şe ojìṣẹ- ki ike ati ọla Ọlọhun máa bá a- ko paya pèlú ipenija yii ki o ma lọ rú igbónára wọn titi litiresọ sókè?”

Ti wọn yoo wa tara gírì lati ba a fi iga gbága ti gbogbo wọn si n sọra, kini o maa ẹe ti àwọn to dáńtọ ninu wọn ba fi ẹnu kò lati gbe ọrọ kan jáde ti o maa ba a fi iga gbága, kóda ki o jẹ ni àwọn àgbègbè kan

Ti ẹmi rẹ bá gbà fun un lati gbe idájọ yii jáde fun àwọn ti wọn jọ lo igbà, bawo ni o ẹe maa gbe e jade fun àwọn iran to n bọ

Idáwólé eléwu yii, ẹni kan ti o mọ iwọn ara rẹ ko nii tẹrì sí i ayafi ki ọwọ rẹ ti kún fún didari kádàrá ati awon nńkan ti o n ẹlẹ́ ni Sánmà Bayii ni o ẹe ju u sí ayé, kádàrá ti o ti parí ni, lati igbà dégbà ni gbogbo ẹni ti o ẹe mu irú rẹ wa ti n kùnà

Àwọn Kèfèrì yii ti ri i pe ki awon ko omọ ogun jọ lati gbogun ti ojìṣẹ Ọlọhun- ki ike ati ọla Ọlọhun máa bá a- rọrùn ju ki wọn mu irú Kuraani wa. Àwọn t’ó şàì gbàgbó wí pé: “È má ẹe tẹtì sí al-Kur’ān yí. Kí ẹ sí sọ ịṣókúṣọ nípa rẹ kí ẹ lẹ borí.” {26} Suuratu Fussilat

Gbogbo àwọn Lárúbáwá pata, ati awọn ljo ti wọn pe nija, wọn kò mú nńkan ti àwọn alaigbagbọ ninu Ọlọhun le fàyà balẹ sí wá.

Al-Aluusi- ki Ọlọhun kẹ ẹ- sọ pe: “Ọkankan nínú wọn kò wí nńkan kan titi di òní.

Jubair ọmọ Mut’him sọ ki o to gba Islam pé: Mo gbọ ti Anọbi- ki ikẹ ati ọla Ọlọhun máa bá a- n ka Suuratu Tuur ni irun Magrib, nígbà tí ó dé ibi aaya yí Tàbí wọn şèdá wọn láì sí Aşèdá? Tàbí àwọn ni wọn şèdá ara wọn ni? {35} Tàbí àwọn ni wọn şèdá àwọn sánmọ àti ilẹ? Rára o, wọn kò màmọ dájú ni. {36} Tàbí lódò wọn ni àwọn àpótí ọrò Olúwa rẹ wà? Tàbí àwọn ni olùborí? {37} Sūratu Tūr

⁷O sọ pe: Ọkàn mi fẹẹ fò lọ

Àwọn àşírí eemọ n bẹ ninu Kuraani ti o maa dé inú èmí ọmọniyan

Ronú nípa bí àwọn obinrin ẹlẹbọ şe kóra jọ ní àyíká ilé Abu Bakr nígbà tí ó n ka Kuraani látàrí apoju fifá ọkàn wọn si i, ati lilapa rẹ lára wọn, titi ti iyen fi kó àwọn ọkúnrin Kúráşì sínú ifòyà.⁸

Ídí niyí tí àwọn aşojú àwọn Lárúbáwá fi gbà lati je ki gbólòhùn wọn şe ọkàn pé àwọn kò gbódò gbó Kuraani, àwọn ko si nii mu un deti igbọ fun awọn ẹbí wọn, ẹyí ni ònà kan şoso tí wọn fi lè wà nínú àigbagbó.

Ninu awọn eemọ Kuraani, ti eemọ rẹ ko si lee tan, naa ni nńkan ti Dr. Abdullaah Draz- ki Ọlọhun kẹ ẹ- sọ nípa sisọkalẹ àwọn aaya Kuraani oríşiríşì àsikò. Lẹyin naa ni Anọbi- ki ikẹ ati ọla Ọlọhun máa bá a- maa sọ pe ki wọn fi àwọn aaya kan si awọn aaye kan pátó laarin awọn suura, ki wọn si fi àwọn aaya miiran si aarin àwọn suura miíràn. Lẹyin naa ni suura kọọkan maa han ni igbeyin gégé bí ilé tí o dá dúró, o sọ- ki Ọlọhun kẹ ẹ- pe: Ni asiko ti Kuraani n sọkalẹ, àwọn àkòrí ọrò kan maa dá lékún lálfi ti àwọn àkòrí ọrò miíràn şe. O maa wa dá dúró diẹ diẹ lẹyin ti àwọn aaya miíràn ti o sọkalẹ lẹyin rẹ ba ti kún un, ati ti àwọn kan ba ti kun un níbí ti àwọn miíràn si ti wọ inú ara wọn ni aaye miíràn, ni ìbámu sí àşẹ ojişẹ- ki ikẹ ati ọla Ọlọhun máa bá a- eyi ti oun naa n gbà lati ọdọ èmí mímọ.

Ti a ba woye si àwọn itàn ti ko ni ààlà- àwọn itàn sisọkalẹ àwọn aaya Kuraani Alapọn-ọnlẹ- a maa şe àkiyèsí pé imisi yii sáà maa n ní ìbátan pèlú àwọn ipò àti işèlẹ kan pátó. Iyẹn maa pe wa lọ síbi bíbéèrè nípa àsikò ti wọn to suura kòọkan ti o fi dá wà.

O da bii pe wọn pin Kuraani kélekèlẹ ti wọn si fi nómà si i lati ilé àtijọ kan ti wọn fẹ tún kọ si aaye miíràn gégé bí ó şe wà tẹlẹ, bibẹẹkọ bawo ni yóò şe rọrùn lati şe alaye tito lẹşẹşẹ ni kíá mósá ti o tún bá ilàna mu ni akoko kan naa ti a ba n sọ nípa ọpọlọpọ awọn surah?

şùgbọn ifowọşoya ti itàn wo ni ọmọniyan le ní nígbà tí o ba n şe agbekalẹ irú ilàna yii fun àwọn işèlẹ ojó iwájú, ati awọn nńkan ti o nílò lati şe ófin, ati awọn ọna àbáyọ fun un, ka mai tii sọ nípa èdè tí o je dandan lati şe agbekalẹ àwọn ọnà àbáyọ yii, ati bi ilàna rẹ şe ba àwọn suura yii mu dípò iyẹn?

Şé a o ri i pe pípé ilàna yii, ati ifeşerínlẹ rẹ bi a şe fé, o nílò ki Aşèdá nílá kan dá sí i, ti o ni ikapa lati fi idi ètò ti a n fẹ múlẹ?⁹

Al-Qur’aani je işe iyanu ti o da dúró ti o si n da lori ododo ti jije Anabi rẹ (ki ike ati ọla Ọlọhun maa ba a) Awọn işe iyanu rẹ (ki ikẹ ati ọla Ọlọhun maa ba a) ti o şeşẹ lati ọwọ rẹ pọ, ti o ju ẹgbẹẹgbèrún lọ, ati pe imọ nípa wọn sunmọ, awọn ti wọn si gba ẹgbawa nípa wọn je olotitọ eeyan ati eeyan dáadáa julọ ninu ẹda.

Ati pe awon olugba nńkan wa yii ti wọn gba awọn işe iyanu wonyi wa fun wa, wọn ko le fi ọwọ si irọ pipa nípa ohun ti o wé, bawo ni wọn şe le parọ mọ ọn ti wọn si mọ pe ẹnikeńi ti o ba mọmọ parọ mọ ọn, ki o wa aye ijokoo si inu ina gege bi oun (Ki ike ati ọla Ọlọhun maa ba a) şe kilọ.

Diẹ ninu awọn işe iyanu rẹ (ki ikẹ ati ọla Ọlọhun maa ba a) ni awọn ẹgbẹẹgbèrun awọn saabe rẹ fi ojú rí, tí ọpọ nínú wọn si gba àwọn miíràn wa, nitori naa bawo ni wọn şe le gba lati parọ ninu gbogbo eyi?

Àpẹrẹ àwọn işe iyanu rẹ ti o şeju ọpọ nínú àwọn èyàn ni hadiisi ẹránńje kùkùtẹ igi, hadiisi ti o gbajumọ ni ti ọgọrọ èyàn si gba a wa, nibi ti Anọbi- ki ikẹ ati ọla Ọlọhun máa bá a- ti maa n şe khutuba lori igi kùkùtẹ kan nígbà tí wọn ba a şe minbari ti o wa gun orí rẹ, ti o wa bèrẹ khutuba, ni kùkùtẹ igi naa ba bèrẹ si nii jẹrán, o si n gbin bii ọmọdé titi ti Anọbi- ki ikẹ ati ọla Ọlọhun máa bá a- fi di mó ọn, ni o ba dake.

Hadiisi yii, awọn saabe ti wọn gba a wa ni: Anas bin Malik, Jaber bin Abdullah, Abdullah bin Abbas, Abdullah bin Omar, Ubayy bin Kaab, Abi Saeed, Sahel bin Saad, Aisha bint Abi Bakr, ati Umm Salamah. Nje iru awọn iye onka nómà yii ninu awọn saabe le ko ara wọn jọ lati pa irọ lori iru ẹgbawa yii?

Koda, awọn işe iyanu rẹ ni awọn ẹgbẹẹgbèrun awọn saabe rí, gege bii sisun omi jade lati aarin awọn ọmọnika ọwọ rẹ abiyi titi o fi şe aluwala nínú rẹ ti ẹgbèrun le ni ọgórùn-ún maarun ninu awọn saabe si mu ninu ẹ, ati pe hadisi yii je ohun ti ọpọ èyàn gba wa, ti Al-Bukhari ati Muslim gba a wa. “

⁷ Şohiihu ti Bukhaari: 4854

⁸ Şohiihu ti Bukhaari, Haa: 3905

⁹ Tira “MAD’KHALUN ILAL QUR’ANIL KAREEM”, ti Dr. Abdullaah Draz. “

Pipọsi ounjẹ ti o kere lati le fi fun awọn ọmọ ogun ti o pọ jẹ, ọpọ èyàn ni wọn gba hadiisi yii wa lati ọdọ àwọn saabe. Bukhari nikan sọ dárúkọ işe iyanu sisọ ounjẹ di pupọ lati ọwọ Anọbi- ki ikẹ ati ọla Ọlọhun máa bá a- ni ọna maarun ninu sohiihu rẹ.¹⁰

Tí ẹrì òtítọ bá fẹsẹ múlẹ, tí àwọn işe iyanu sì pọ lori jijẹ Anabi rẹ(kí ikẹ ati işe Ọlọhun máa bá a) báwo ni ẹni t'ó ni laakaye şe lè pe gbogbo eléyi ni irọ?

Eyi ni awọn àpẹrẹ kekere miíràn ninu awọn işe iyanu rẹ (ki ikẹ ati işe Ọlọhun maa ba a):

Ni alẹ ojo kan, Anabi (ki ikẹ ati ọla maa ba a) sọ pe afẹfẹ nla kan yoo fẹ, o si kọ fun awon eniyan lati dide, bẹẹ ni okunrin kan dide, atẹgun si gbe e, o si ju u si aaye ti o jina si aaye rẹ tẹlẹ.¹¹

Anọbi- ki ikẹ Ọlọhun ati ọla Rẹ maa ba a- sọ fun àwọn èyàn nipa iku An-Najaashiy ni ojo ti o ku, O si kirun si i lara pẹlú kábàrá fun un lẹmẹrin .¹² “

Anọbi- ki ike Ọlọhun ati ọla Rẹ maa ba a- sọ fun àwọn èyàn nipa pe Umar, Uthman, Ali, Ati Tolha ati Al-Zubayr, ki Olohun yonu si gbogbo wọn lapapọ, pe wọn maa kú ikú şèídí, wọn ko si nii ku lori ibusun wọn gegebi awon eeyan şe maa n ku. ”

Ojise Ọlọhun- ki ike ati ọla Olohun maa ba a- ti gun ori oke lo ni ojo kan pelu Abu Bakr ati Umar ati Uthman ati Ali ati Tolha ati Al-Zubayr, ni apata naa bá mi, Ojise Olohun- ki ike Ọlọhun ati ọla Rẹ maa ba a- si sọ fun oke naa pe: Fi ara bale, Ko si nkankan lori ẹ afi Anọbi ati olódodo, ati ẹni ti o maa kú s'ójú ogun ẹsin.¹³ “

O dajọ fun ara rẹ pelu işe Anọbi, o dajọ fun Abu Bakr pelu işe olododo, o si dajọ fun awon yoku pelu pe won yoo pada jẹ ẹni ti o maa ku si oju ogun, ati pe nkan ti Anọbi- ki ike ati ọla Olohun maa ba a- sọ naa si seleş. “

Awon Hadiisi ogorun-un le ni aadota n be ti Anọbi- ki ike ati ọla Olohun maa ba a- ti pe Oluwa rẹ ti O si da a lóhùn lẹşekẹşẹ, ti awon eniyan si wa nibẹ!¹⁴

“Ati nibi ti awon ara Mekka ti beère lowo Ojise Ọlọhun- ki ike Ọlọhun ati ọla Rẹ maa ba a- pe ki o fi ami kan han wọn, o si fi oşupa ti o pin si abala meji han wọn, titi ti won fi ri oke Hira laarin mejeeji, Hadiisi yii jẹ eyi ti ọpọ eeyan gba wa, o n túmò si pe ipo ti o gaju lo ninu awon ipo ini alaafia ni o wa ”

“Anọbi- ki ikẹ Ọlọhun ati ọla Rẹ maa ba a- maa n ka Suratul Qamar eyi ti o şe pe işe iyanu pipin osupa n be nibẹ nibi awon ààyè akojopọ fílá gegebi awon irun jimoh ati awon irun odun ki awon eniyan le gbọ awon işe iyanu rẹ- ki ikẹ Ọlọhun ati ọla Rẹ maa ba a- ti o wa ninu rẹ. O si maa n fi i şe ẹri lori ododo işe Anọbi rẹ. ”

“Leyin naa, Anọbi- ki ikẹ Ọlọhun ati ọla Rẹ maa ba a- fun àwọn èyàn ni iro pe Adam ni igbeyin awon ẹdá ninu awon nkan ti a daa ti o n şemi, ati pe O da Adam leyin asiko alasari ni ojo Jimoh; ni igbeyin işeda.”¹⁵

“Ati pe òtítọ Ìmò sáyèh̄si yii ti di eyi ti idi rẹ mulẹ, nitori naa bawo ni Anọbi- ki ikẹ Ọlọhun ati ọla Rẹ maa ba a- şe mọ pe dajudaju Adam- ki ọla Ọlọhun maa ba a- ni igbeyin ninu awon ẹda ti a da ti o han lori ilẹ aye leyin ihan awon irúgb̄n ati ẹranko? “

“Ki o woye si ọrọ Ọlọhun Ọba ti O ga ti O gbongbong ” {A şe alẹ àti ọsán ní àmì méjì; A pa àmì alẹ rẹ, A si şe àmì ọsán ní Iríran 12} ” Suuratul Israa

A pa ami Alẹ rẹ: O tumọ si pe dajudaju oşupa ni ami alẹ, o jẹ nkan ti o tan imolẹ leyin naa won pa imolẹ rẹ rẹ”

Ni paapaa eyi ni nkan ti awon saabe fi túmò ayah Alaponle naa, Imam Ibn Kathir gba ọrọ wa ninu iwe alaye itumọ Kuraani rẹ pe: Dajudaju Abdullah Bn Abbas- ki Ọlọhun yonu si awon mejeeji- sọ pe: “Oşupa maa n tan imolẹ gegebi oorun şe maa n tan imolẹ, oun naa ni ami oru, won si pa a rẹ ”

“Ohun iyalenu ni pe eyi ni ohun ti imọ pin si ni ode oni, ati pe NASA ti gbé jade lori ikanni weşebu rẹ ti gbogbogboo tẹwógbà pé: Akoko àkókó ninu igbesi aye oşupa, o jẹ nkan ti o n tan Ìmólẹ̀ yòò ”¹⁶

Şişeşè àwọn àmì ati Ìşofúnni nípa àwọn ohun ikókó, ati kúlèkúlè àşírí ilẹ̀ ati sánmà ti ko ni àlà, ati sisokale Kuraani lati ọwọ Anọbi- ki ikẹ ati ọla Ọlọhun máa bá a- gbogbo ẹ fẹşẹ rinlẹ nípasè ọgoşoşo èyàn,

¹⁰ Al-Bukhari (1217), Al-Bukhari (2618), Al-Bukhari (3578), Al-Bukhari (4101), Al-Bukhari (6452). Gbogbo eyi ni orisirisi işeşè ọtoşoto, ẹyí si wa ninu Al-Bukhari nikan

¹¹ “[23] Sohiihu Muslim, Ha: 3319 ”

¹² Sohiihu Al-Bukhari, Ha: 1333. “

¹³ Sohiihu Muslim, Haa: 2417. “

¹⁴ “[26] Saheed Bn Abd al-Qadir Bashanfar ko awon Hadiisi yii jo, ninu iwe rẹ Dala'ilun Nubuwwah, ti iwe naa si jẹ okan lara awon atejade Ibn Hazm. “

¹⁵ Sohiihul Jami', 8188.”

¹⁶ http://www.nasa.gov/mission_pages/LRO/news/vid-tour.html
<https://www.youtube.com/watch?v=UIKmsQqp8wY> “

o si mu ohun ti àwọn Anṣibi ti wọn ṣiwájú rẹ wa lori rẹ wa, Ọlọhun si kun un lówó, òfin naa si pé ṣiwájú ki o to kú.

Fifi gbogbo ẹnu sọ pe Anṣibi ni, oun naa ni imona laakaye! "

Awọn ami ikọkọ rẹ- ki ikẹ Ọlọhun ati ọla Rẹ maa ba a- le ni ẹgbẹrun kan. "

Awọn ti wọn gba àwọn isẹ iyanu naa wa naa ni àwọn saabe rẹ, àwọn ni olódodo julọ ninu awọn ẹdà ti wọn si tun dára julọ.

Ohun eemo ni pe awọn agbaagba saabe gba Isilaamu ṣiwaju ki wọn o too ri awọn isẹ iyanu. Wọn gba Isilaamu nitori pe wọn mọ pe Anabi (ki ikẹ ati ọla Ọlọhun maa ba a) jẹ olododo, ko si lee parọ láéláé.

Èrò-orí awọn agbaagba saabe yii jẹ eyi ti o ba laakaye mu ti ogbón si wa nibẹ. Sisọ ootọ Anabi (ki ikẹ ati ọla Ọlọhun maa ba a) yii jẹ ẹrì ti o to ti o si da duro lati fi ẹ ifinrinlẹ jije Anabi... Eleyii si wa bẹẹ nitori pe: Ẹni ti yoo ba pe apemọra jije Anabi gbọdọ jẹ ọkan ninu awọn mejeeji yii, ninu ki o jẹ: olooto eeyan julọ nitori pe Anabi ni... Anabi ni ẹni tí o jẹ olooto eeyan julọ.

Tabi ki o jẹ: opurọ eeyan julọ; nitori pe o n pa irọ nibi àlámòrí ti o pàtàkì julọ.

Olooto eeyan julọ ko si le dápọ mọ opurọ eeyan julọ ayafi lójú awọn alaimọkan eeyan julọ.¹⁷

Ki ni o fi n rọrùn to ki onilaakaye ni ikápá láti ẹ iyàtọ laarin olooto eeyan julọ ati opurọ eeyan julọ.

Awọn ẹlẹbọ ti jẹwọ lati ojo akọkọ ti wọn ti gbe Anabi (ki ikẹ ati ọla Ọlọhun maa ba a) dide wipe ko parọ ri, wọn sọ fún un pé: "A o mọ ọ mọ irọ".¹⁸

Nigba ti Hercules bi Abu Sufyaan léèrè ṣiwaju ki o to gba Isilaamu pe: "Njẹ ẹ maa n kẹfin rẹ pẹlu irọ pipa ṣiwaju ki o to maa sọ ohun ti n sọ?"

Abu Sufyan dahun pe: "Rara "

Hercules wa sọ pe: Ẹ ẹni ti kii parọ fun awọn eeyan ni yoo wa maa parọ mọ Ọlọhun.

Hercules wa pari ọrọ rẹ pẹlu sisọ ọrọ rẹ ti o gbajumọ pe: ka ni pe mo ba wa lóḍọ rẹ ni, mi o ba fọ gigisẹ rẹ mejeeji.

Awọn keferi ti kagara láti ẹ afihan irọ kan ti o pa rí ni gbogbo isẹmi rẹ (ki ikẹ ati ọla Ọlọhun maa ba a), fun idi eleyii ni Alukurani fi tako ṣíṣe keferi wọn pẹlu pe wọn ni imọ nipa rẹ siwaju igbedide rẹ, Oluwa wa (ti O mọ) sọ pe: Tàbí wọn kò mọ Ọjísẹ wọn mọ ni wọn fi di aláta kò rẹ? {69} Suuratul Mu'minuun Iṣesi Anabi ati itan rẹ si jẹ itọka kan ti o da duro lori wipe Anabi ni.

Ki Ọlọhun ẹ ikẹ ati igẹ Rẹ fun un.

Ti àwọn okùn fà òdodo ba ká rí, ti wọn si ran ara wọn lówó lórí ijẹ Anṣibi rẹ, báwo ni onilaakaye ẹ maa pe gbogbo ẹyí ní irọ?

Bawo ni maa ẹ mọ pe mo nílò lati ni igbagbọ nínú Ọlọhun?

Esi: Wo ara rẹ naa, oo pada maa mọ pe wọn n dan ẹ wo ni, njẹ ko si ninu rẹ ohun imọlara ti n sọ pe ẹ daadaa, ma ẹ ẹ aburu?

Ti awọn dukia kan ba wa ni arọwọto rẹ ti ẹniti o ni i ko si lo o, imọlara kan o maa wa ba ọ pe: mu awọn dukia yii ki o si lo ninu rẹ, imọlara ti idakeji o si maa sọ fun ọ pe: ma ẹ nnkan yii, eewọ ni in, ọran si tun ni in.

Wọn o maa dan ẹ wo nibi gbogbo ipò isẹmi aye rẹ.

Imọlara yii - imọlara pe: ẹ e, ma ẹ e- wọn yoo ri i ninu rẹ; nitori pe wọn n dan ẹ wo ni lododo, o o kii ẹ ẹni tí wón pa tí, o o kii ẹ nnkan ti ko pàtàkì.

Ọba ti ọla Rẹ ga sọ pe: Dájúdájú A fi ọnà mọ ọn; Ó lè jẹ olùdúpẹ, ó si lè jẹ aláimoore. {3} Suuratul In'saan O n bẹ nínú ọmọniyan pe "ẹ" ati "ma ẹ" : Ninu ki o jẹ oludupẹ tabi ki o jẹ aláimoore ni gbogbo ipò ti o ba n wa ninu isẹmi rẹ

koda nibi igbesẹ kọọkan ninu awọn igbesẹ isẹmi ọmọniyan ni yoo ti rọrùn fun un ki o ẹ rere tabi ki o ẹ aburu, ñjẹ maṣalaṣi ni o maa lọ ni abi o maa lọ ẹ iranu

Fun idi yẹn ni Ọlọhun ti O ni agbara ti O gbọnnngbọn fi sọ pe: Àti pé Èmi kò ẹdà àlùjànnú àti ẹnìyàn bí kò ẹ pé kí wón lè jòsìn fún Mi. {56} Suuratu Dhaariyaat: 56

Ninu igbesẹ kọọkan waa ri Iran kan nínú ijẹ ẹrusin fun Ọlọhun tabi iyapa àṣẹ rẹ

Ẹni ti wọn ba fi ẹ kongẹ lati ẹ nnkan ti Ọlọhun pa a lásẹ, onitọun ti là, ẹni ti o ba si yapa àṣẹ Ọlọhun, o ti ẹ àṣíṣe

Ikápá láti ẹṣa yii, ohun ti o maa ti ibẹ jáde ni iṣirò ọmọniyan lori gbogbo nnkan ti o ba ẹ

¹⁷ Ifẹṣerinlẹ jije Anabi pẹlú láàkàyè ati ẹgbawa, Ibn Taymiyyah, Daarul ibnul Jaoozee, ojúewé 573, pẹlu itumọ rẹ gan-an gan-an nínú iwé kan náà ni oju ewe 318.

¹⁸ Saheeh Bukhari, Haa:4971

Nhkan ti wọn tori rẹ da wa naa ni lati dan wa wo, eyi ni erongba ti Ọlọhun tori rẹ ran àwọn ojìṣe ti O si tun sọ àwọn tira kalẹ Dájúdájú A ti gbé Ọjìṣe dide nínú ijọ kòòkan (látí jíṣe) pé: “È jòsin fún Allāhu. Kí ẹ sì jinnà sí àwọn òrìṣà.” {36} Suuratun’ Nah’l

Lẹyin ti idanwo naa ba pari pẹ̀lú ikú, a maa ṣeri pada lọ si ọdọ Ọlọhun {Ọdọ Rẹ̀ si ni wọn yòò da yín padà sí} Suuratu Yaasiin: 22

Àti pé dájúdájú ọ̀dọ̀ Olúwa rẹ̀ ni ọ̀pin (lirin-àjò ẹ̀dà). {42} Suuratun’ Najm {Dájúdájú ọ̀dọ̀ Olúwa rẹ̀ ni àbò ẹ̀dà} {8} Suuratul Halaq A maa pada si ọdọ Ọlọhun lati lọ ẹ̀ ṣe ṣìrò ohun ti a ẹ̀ Ṣe Àti pé dájúdájú ṣe rẹ̀, láìpé wọn máa fi hàn án. {40} Lẹyin náà, wọn máa san án ní ẹ̀san rẹ̀, ní ẹ̀san t’ó kún jùlọ. {41} Suuratun’ Najm Wọn maa fi ohun ti o ẹ̀ hàn án, o si maa ẹ̀ ṣìrò rẹ̀ Nítorí náà, ẹ̀ni tí ó bá ẹ̀ ṣe ṣe rere ní ọ̀díwọ̀n ọ̀mọ̀ iná-igún, ó máa rí i. {7} Ẹ̀ni tí ó bá sì ẹ̀ ṣe ṣe aburú ní ọ̀díwọ̀n ọ̀mọ̀ iná-igún, ó máa rí i. {8} Suuratu Zalzalāh

27- Njẹ nini igbagbo ninu Ọlọhun ati ṣiṣe keferi si awon Anabi to?

Idahun: rara.

Nini igbagbo si bibẹ Ọlọhun pẹ̀lu aini igbagbo si awon Anabi, ko lee to titi ti omọniyan o fi ju gbogbo ara rẹ̀ silẹ fun Ọlọhun. Ki ni itumọ̀ pe ki o ni igbagbo si Ọlọhun ti o si jẹ pe Oun naa ni Aṣẹ̀dà, Olupese, Olùdarí, lẹyin igba naa ti o tun wa n ẹ̀ keferi si imisi Rẹ̀, ti o si tun n tako awon ojìṣe Rẹ̀.

Ṣiṣe keferi ti o tobi ju ni ẹ̀yí.

Ko si ọran kan ti o tobi to ẹ̀niti ti n da imisi Ọlọhun padà fún Un, Ọlọhun ti O ga sọ pe: Dájúdájú àwọn t’ó n ẓàì gbàgbò nínú Allāhu àti àwọn Ọjìṣe Rẹ̀, tí wọn fẹ̀ ṣòpín yà láààrin Allāhu àti àwọn Ọjìṣe Rẹ̀, tí wọn sì n wí pé: “A gbàgbò nínú apá kan, a sì ẓàì gbàgbò nínú apá kan,” wọn sì fẹ̀ mú ọ̀nà kan tọ̀ (lẹ̀sin) láààrin iyan. {150} Ní ọ̀dodo, àwọn wọ̀nyẹ̀n, àwọn ni aláìgbàgbò. A sì ti pèsè l’ya tí í yẹ̀pẹ̀rẹ̀ ẹ̀dà silẹ̀ de àwọn aláìgbàgbò. {151} Suuratun- Nisaa’

Ẹ̀niti o ba ni igbagbo si Ọlọhun, ti o si kọ ti awon Anabi, Kẹ̀fẹ̀rí ni in tí kò rújú.

Gbogbo ẹ̀niti o kọ ti anabi kan ninu awon Anabi, keferi ni onitọ̀n si Ọlọhun; nitori pe o kọ imisi Ọlọhun, fun idi eleyii, awon ti wọn fun ni tira lati sanmọ̀ jẹ keferi nitori ṣiṣe keferi wọn pẹ̀lu jije Anabi Muhammad ọ̀mọ̀ Abdullah (ki ikẹ̀ ati ọ̀lọ Ọlọhun maa ba a) Dájúdájú àwọn t’ó ẓàì gbàgbò (wọ̀nyí) nínú àwọn ahlul-kitāb àti àwọn ọ̀ṣẹ̀bọ̀, wọn yóò wà nínú Iná. Olùṣẹ̀gbẹ̀re ni wọn nínú rẹ̀. Àwọn wọ̀nyẹ̀n, àwọn ni ẹ̀dà t’ó burú jùlọ. {6} Suuratul Bayyinah

Iya Ọlọhun pẹ̀lu mimu wọn wọ̀ ina jẹ ọ̀otọ̀ { Nítorí náà, ilé rí Mi sì di ẹ̀tọ̀ (lórí wọn) (14) Suuratu Qoof Kii ẹ̀ Ṣe Isilaamu ati ọ̀lọ ni ki omọniyan o gba pe Ọlọhun ni Aṣẹ̀dà , Olupese, Ọ̀ba tii sọ ẹ̀dà di aláàyè, Ọ̀ba tii sọ ẹ̀dà di ọ̀kú, ki o wa tan sibe, ṣugbọ̀n o tun gbọ̀dọ̀ ni igbagbo si awon ojìṣe Rẹ̀.

Fun idi eleyii, nini igbagbo pẹ̀lu bibẹ Ọlọhun ati kikọ awon Anabi, ko to, ko si nii ẹ̀ anfani fun ẹ̀ru lọdọ Ọlọhun ni o jọ igbende, nítorí pe eeyan gbọ̀dọ̀ maa jòsin fun Ọlọhun, o si gbọ̀dọ̀ ni igbagbo nínú gbogbo awon ojìṣe Rẹ̀.

Ti o ba jẹ nini igbagbo si bibẹ Ọlọhun ba to ni, Ọlọhun ko nii ran awon ojìṣe Rẹ̀ abi sọ tira Rẹ̀ kalẹ, nitori pe gbogbo ẹ̀da ni yoo mọ Ọlọhun latara abinibí.

Ọlọhun ti O da ọ, ti O si tọ ọ sọna, ti O si pese jije mimu fun ọ, Oun nikan ni ijọsin rẹ̀ tọ si gege bi O ẹ̀ gbe ofin rẹ̀ kalẹ̀ nípasẹ̀ awon ojìṣe Rẹ̀ ati awon Anabi Rẹ̀.

28- Njẹ keferi yoo gba ẹsan awon iṣe rere rẹ lodo Ọlọhun?

Esi: Iṣe rere jẹ abinibi ti Ọlọhun da mọ awon eeyan, fun idi yii, ọ maa ri i pe o rorun fun ẹnikẹni lati maa ẹ̀ ṣe iṣe rere koda ki o jẹ keferi abi ẹ̀lẹ̀bọ̀, gbogbo eeyan ni yoo ma ẹ̀ ṣe iṣe rere latari abinibi ti wọn da wọn le lori

Ṣugbọ̀n majẹmu ti yoo jẹ ki iṣe rere o jẹ itẹwọ̀gba naa ni: ki eeyan fi wa ojurerere Ọlọhun, itumọ̀ ni pe: ki eeyan ẹ̀ e lati fi gba ẹsan rẹ̀ lodo Ọlọhun.

Fun idi eleyii, ẹ̀niti o ba jẹ keferi si Ọlọhun ti n jòsin fun ọlọhun miran pẹ̀lu Ọlọhun, a o maa sọ fun un pe: maa lọ si ọdọ awon ti o n jòsin fun pẹ̀lu Ọlọhun nibi iṣe rere rẹ̀ ki wọn o fun ẹ̀ ni ẹsan lodo wọn, iwọ ko fi awon iṣe rere rẹ̀ wa oju rere Ọlọhun.

Fi ojú inú wo o pe omọniyan kan ti awon araale rẹ̀ re e ti wọn si náwó le e lórí titi ti o fi dagba di ọdọ ti o lagbara, ti o wa pada lọ si ọdọ ẹ̀lomiran lati lọ sin wọn, njẹ o tun ni ẹ̀tọ fun un lati pada si ọdọ awon araale rẹ̀ lati maa sọ fun wọn pe: ẹ fun mi ni owo oya mi ti mo fi sin ẹ̀lomiran yatọ si yin?

Ki ẹ̀niti o n si wọn maa lọ si ọdọ awon ẹ̀niti o n sin, ki o si gba ẹsan rẹ̀ lodo wọn.

Ti Allāhu si ni àkàwé t’ó ga jùlọ

Ọlọhun ni O da ọ, ni O si pèsè ije-imu fun ọ, ni O si ẹ̀ gbogbo idẹra fun ọ, o waa gbe ijọsin fun Un ju silẹ, o si fẹ̀ gba ẹsan iṣe rẹ̀ lodo Rẹ̀ àbí? Bawo ni eyi ẹ̀ fẹ̀ rorun?

Nítorí náà, Ọlọhun sọ pé: Àtí pé A máa wá síbí ohun tí wọn ẹ níşẹ, A sì máa sọ ọ di eruku àfẹdànù. {23} Suuratul Fur'qan Ọlọhun ti O mọ tun sọ pe : Àwọn t'ó sàì gbàgbò, àwọn işẹ wọn dà bí ahúnpeéná t'ó wà ní pápá, tí ẹni tí òhngbẹ n gbẹ sí lèrò pé omi ni títí di igbà tí ó dé síbẹ, kò sí bá kiní kan níbẹ. {39} Suratu An-Nur

Àwọn ti wọn ẹ aigbagbọ, wọn ko ni ẹto si ẹsan lórí işẹ wọn koda ki o jẹ işẹ rere; tori pé Kèfèrí ni wọn, wọn ko gbero ẹsan ọdọ Olúwa wọn pèlú işẹ rere naa, wọn ko si fi wa iyọnu Aşèdá wọn.

Ọrọ naa kii ẹ síşẹ işẹ rere lasan, gbogbo wa pata ni wọn da wa mọ ọpòlọpọ ninu işẹ rere, ohun ti o kàn wa ni pe tori ki ni o fi n ẹ işẹ rere yii, ta ni o n ẹ e fun? Şé o n ẹ e fun anfaani ara ẹ ni, abi fun şekarimi, abi fun nnkan ti o yatọ si Ọlọhun?

Gbogbo eyi pata ko si ni oju ọna ti Ọlọhun, eeyan o si lee rankan ẹsan işẹ rere ti eeyan maa n rankan lódò Ọlọhun ninu ẹ.

29- Ti Isilaamu ba jẹ ẹsin òdodo, ki ni o de ti iríjú fi wa?

Èsì: Iruju jẹ ọrọ kan ti ko ye Mùsùlùmí ninu ẹsin ẹ, o si le ru u loju titi tí yoo fi ri èsì fun un.

O wu Ọlọhun bẹẹ ni ki àwọn iruju maa bẹ ninu àwọn ọrọ ẹka ninu ẹsin, ki ẹni ti o ba n fẹ iro le jinà si itele Olúwa ẹ.

Ọlọhun ti O niyi ti O gbọnngbọ sọ pe: Ọun ni Ẹni tí Ó sọ Tírà kalẹ fún ọ; àwọn àyah aláinípón-na wà nínú rẹ - àwọn sì ni ipilẹ Tírà -, onípón-na sì ni iyókù. Ní ti àwọn tí igbúnrí kúrò níbi òdodo wà nínú ọkàn wọn, wọn yòò máa tẹlẹ èyí t'ó ní pón-na nínú rẹ láti fi wá wàhàlà àti láti fi wá itùmò (òdi) fún un. Kò sí sí ẹni t'ó nímò itùmò rẹ àfi Allāhu. Àwọn àgbà nínú imò ẹsin, wọn n sọ pé: "A gbà á gbò. Láti ọdò Olúwa wa ni gbogbo rẹ (ti sòkalẹ)." Kò sí ẹni t'ó n lo irántí àyàfi àwọn onílàákàyè. {7} Suuratu Aal Imraan

Ní ti àwọn tí igbúnrí kúrò níbi òdodo wà nínú ọkàn wọn, wọn yòò máa tẹlẹ èyí t'ó ní pón-na nínú rẹ: Ẹni tí igbunri kuro nibi ododo wa ninu ọkan ẹ, yoo maa tele àwọn iruju yii lati fi wa wàhàlà, ati lati fi wa jijinnà sí Ọlọhun.

O wu Ọlọhun nínú ogbón Rẹ ki igbàgbò ati aigbagbọ maa bẹ Aláigbàgbò wà nínú yín. Onígbàgbò òdodo sì wà nínú yín. {2} Suuratu Tagaabun

Ẹni ti o maa dirò mọ àwọn iruju yii naa ni ẹni tí ó ba fẹ ẹ aigbagbọ ti o si fẹ ko airoju pèlú ẹ kuro nibi ẹsin ẹ ati irun ẹ ati igbàgbò ẹ.

Àmọ muminì, oun maa tele àwọn ẹri ti ko ruju ti o fi ẹşẹ rinle, oun naa ni iyá tira (lórí iní àlàáfíà ẹsin ati ije ojişẹ), ti o ba ri nńkan kan ti ko ba gbọye, o maa béèrè nípa ẹ, şugbón ko nii ko airoju pèlu nńkan ti ko gbọye kúrò nibi ẹsin ẹ tabi irun ẹ.

Ẹnikan ko nii ko airoju pèlú nńkan ti ko gbọye kúrò nibi ẹsin ẹ ayafi ẹni ti àrùn n bẹ nínú ọkàn ẹ. àti nítorí kí àwọn tí àrùn wà nínú ọkàn wọn àti àwọn aláigbàgbò lè wí pé: "Kí ni Allāhu gbà lérò pèlú àpèjúwe yí?"

Báyẹn ni Allāhu ẹ n şi ẹni tí Ó bá fẹ lónà, Ó sì n tọ ẹni tí Ó bá fẹ sónà. {31} Suuratul Muddathir

Lara ogbón to n bẹ ninu bibẹ iríjú naa ni pe àwọn nńkan ti o ruju yii ni àwọn onímímò fi maa n da yàtò ninu ẹsin Ọlọhun, waa ri onímímò ti o maa mọ idahun àwọn iruju naa, o si maa fi yatọ si eeyan ti ko ni imò ti ẹsin ko ye e lo títí, ti ko si kọ ọ, Ọlọhun maa wa gbe àwọn onímímò ga ní ipò

Nńkan ti o hàn ni òdodo, şugbón iruju naa gbodò wa ki afomọ le tara ẹ şelẹ

Ilàná Ọlọhun ninu ẹdá Rẹ ni líla işẹ bọ wọn lórun lati ẹ, ilàná Rẹ ninu işẹ ti O ba la bọ ni lórun naa ni ki àwọn ogbón kan o sapamọ, ẹni tí yoo jèrè ni ẹni ti o ba fi nńkan ti ó mò ẹ ẹri fun nńkan ti o pamọ, olófo ni ẹni tí o ba fi nńkan ti kò mò ẹ gágá ti ko nii jẹ ki o le fi nńkan ti o ba mọ ẹ ẹri.

30- Torí ki ni Ọlọhun fi da aburu? Tabi ki a sọ pe: Báwo ni Musulumi ẹ maa fèsì sí işòro aburu

Èsì: Fitina aburu ni o fẹẹ jẹ okùnfà aigbagbọ ninu bibẹ Ọlọhun ti o tobi jù ninu itàn

{Ó tún wà nínú àwọn ẹniyàn ẹni t'ó n jòsin fún Allāhu lórí ahọn. Tí rere bá şelẹ sí l, ó máa fi ọkàn balẹ (sínú ẹsin). Tí ifòrò bá sí şelẹ sí l, ó máa yíjú rẹ padà kúrò nínú ẹsin. Ó şòfò láyé àti lórun. Iyẹn ni ọfò pónńbélẹ.} {11} Suuratul Hajj

Àwọn kan wa ti wọn ko gba Ọlọhun gbọ nitori fituna, ajalú, tabi adanwo ti o de ba wọn.

Níbí, ẹni tí kò gbàgbò nínú Ọlọhun lè béèrè pé: Kí ló dé tí ibi fi wà ni ipilẹ?

Ìdáhùn ni şókí: Torí pe a jẹ ẹniti wọn la nńkan bọ lórun.

Nítorí pe a wa ninu aye adanwo.

Olúwa wa sọ pé: A o si fi aburu ati rere dan yin wo {35} Suuratul Anbiyaa

Oore ati aburu n bẹ torí pé ẹni tí wọn la nńkan bọ lórun ni ẹ, líla nńkan bọ ni lórun gan si ni idí tí o fi wa láyé

Ọlọhun Ọba ti ọla Rẹ ga sọ pe: Ẹni tí Ó dá ikú àti işemí nítorí kí ó lè dan yín wò; èwo nínú yín l'ó máa ẹ işẹ rere jùlo. Ọun sì ni Alágbára, Aláforjín. {2} Suuratul Mulk

Bíḃẹ aburu ati àdánwò fúnra rẹ ni ẹrì ti o tóbi julọ lórí ìní àlàáfíà àlámọ̀rì ẹ̀sin, ati lórí àṣiṣe aigbagbọ́ nínú bíḃẹ Ọlọ́hun.

Ti a ba jẹ ọmọ ayé ti ara ni, a o ba ti le ni agbọye oore tabi aburu

Ti gbogbo ayé pátá ba jẹ nḡkan ti ko ni itumọ ni, i bá tí hàn si wa rárá pé kò ní itumọ; torí pé ni íbámu si iwòye aigbagbọ́ ninu bíḃẹ Ọlọ́hun, a n rin nínú ifi-tipá-múni ti ara ti o le koko, ti àwọn ofin àdánidá si n lọ lórí wa, ni abẹ̀ ẹ̀ẹ, a o le ni agbọye pàápàá aburu, a o si lè mọ itumọ gbólóhùn aburu

Ḣjẹ àwọn ẹranko ti wọn ni ìdàgbàsókè julọ le mọ ịṣòro aburu bí?

Ìní agbọye aburu n tùmọ si pe a o kii ẹ ọmọ ayé yii, a si n gba agbọye wa fun bíḃẹ aburu latara ọ̀rọ itisiwaju miíràn yatọ si ọ̀rọ itisiwaju ti Darwin fun ayé ti o ni i ẹ̀ pèlú ara.

Awa fara mọ ọ̀rọ itisiwaju atọrunwa, a o si fara mọ ti aigbagbọ́ ti ilẹ̀ ti o jẹ mọ ara, eyi ni itumọ kan soṣo fun bi a ẹ̀ ni agbọye aburú

Nigba ti o ti jẹ pe ẹ̀niti a la iwọ Ọlọ́hun bọ lọrun ni wa, a jẹ pe kò jọjú kí awọn fitina ati adanwo o maa ẹ̀, ko si tun jọjú ki a rọkíríka aburu.”

Aburu ati ìrora, ati ikápá lati dá ẹ̀ṣẹ̀ jẹ nḡkan ti kii ẹ̀ àjẹ̀lì, o si tun jẹ àbájáde ti o hàn kedere fún òmìnira erongba ati iṣe atọrunwa

Bíḃẹ aburu ati adanwo ati awọn ajalalu ati awọn ifẹ-ọkàn, awọn yii maa mu nkan to dáa julọ jade ninu nkan to wa lara eeyan daadaa, ati nkan to buru julọ ninu nkan to wa lara eeyan obilejẹ. “

Ninu iyàlẹnu ịṣesi àwọn alaigbagbọ́ ninu Ọlọ́hun nígbà tí wọn ba n tako bíḃẹ Adẹ́daa tori aburú ti n ẹ̀, nínú eemọ naa ni pe àwọn naa n lo àlàyè yí.

1- Ti baba ba jẹ ẹ̀ni rere, ti o si fẹ oore fun ọmọ rẹ, ẹ̀eṣe ti o fi yonda ki wọn fun un ni abẹ̀rẹ̀ ti o maa n dunni láti kojú àwọn kòkòrò tíntintín?

2- Ẹ irora kan ẹ̀lẹ̀ si ọmọ naa nitori abẹ̀rẹ̀ bi?”

Ti o ba ri ẹ̀ẹ, a jẹ wípé baba naa kò sí niyẹn.¹⁹“

Ḣjẹ ìparí-èrò ti ó bọgbón mu niyí bí?

Léyìn náà, kò jọjú pé a ò ní òye kúlẹkúlẹ ọgbón atọrunwa nibi oore àti aburú.

Ọlọ́hun ti fi ọgbón han ninu awọn iṣe Kidiru fun asiwaju wa Anọ̀bi Musa- ki ike Ọlọ́hun maa ba a- pẹlu pe dajudaju o jẹ awọn iṣe kan ti gbangba rẹ jẹ nkan ti a kọ ti kò rọrun, sugbón o ko oore ti o tobi sinu. Itan Musa ati Khidru ko wa ninu Kuraani láti kàn sọ itàn lásán, şugbón ó wá fun arojinlẹ ati fifi àidójú-iwọn ọmọniyan ati yíyára dajọ rẹ rinlẹ

Ninu iyalẹnu nipa alamọri ọ̀rọ aburu ni pe ka ni ko si aburu ni aye ni, mi o ba tí jade kúrò ninu aye ti wọn bi mi sinu ẹ! “

Kí bá tí sí ọlaju, wọn o ba tí kọ àwọn ilú ati awọn ilé-iṣe àti àwọn ilé, àwọn èèyàn ò bá tí bukaata sí iṣe, àwọn èèyàn o ba ti ronú nípa dídèdè à̀sàn ati wíwá ọ̀nà àbáyọ sí ịṣòro, tabi mímú ìròrì wá láti wọ ịsinmi wa.

Ọmọniyan ì bá wulẹ̀ tí bukaata si lati kúrò ni à̀yè ti wọn ti bí i

Nígbà tí kò sí aburu kankan ati idaamu ati adanwo ati wàhálà ati awọn ịṣòro ti a maa ẹ̀ṣe maa wa ọ̀nà àbáyọ sí! “

Kini o wa fa idaamu ati à̀sùn ati ironu ati iṣe? “

Aburu jẹ nkan to jẹ dandan ti o si ibuyẹ fun ninu aye! “

Kí o yáa ronu! “

Ki o si paya Ọlọ́hun; tori pé ẹ̀niti a fi àṣe fún ní iṣe ni ẹ. “

Ọpọlọpọ ninu awọn eeyan ni adanwo ati aburu máa n ẹ̀lẹ̀ sí, ti wọn si maa pada si ọ̀dọ Ọlọ́hun, wọn maa wa wà ninu awọn eeyan rere, mimọ ni fun Ọlọ́hun Ọba ti O tobi, ọ̀pẹ̀ si ni fun Un. “

Gbogbo awọn kadara Ọlọ́hun ni ọgbón ati oore n ẹ̀ nibẹ. “

Musulumi gbọdọ gba àwọn kádàrá Ọlọ́hun gbọ, Anọ̀bi- ki ike Ọlọ́hun ati ọla Rẹ maa ba a- sọ pe : * Tí o ba ni nḡkan ti o da bii òkè Uhud ti o kún fún wúrà, ti o wa na an si ojú ọ̀nà Ọlọ́hun, Ọlọ́hun ko nii gba a lówó rẹ titi ti waa fi gba kádàrá gbọ, ti waa si mọ pe ohun ti o ba ẹ̀lẹ̀ si ọ, ko si ninu kádàrá pe yoo fò ẹ ru ni, ohun ti o ba si fo ẹ ru, ko si ninu kádàrá pe o maa ẹ̀lẹ̀ si ẹ ni, ẹ̀ni tí ó ba ku lori nḡkan ti o yatọ si eleyii maa wọ iná.²⁰

Awọn kadara Ọlọ́hun ninu oore ati aburu, o jẹ dandan fún musulumi lati yonu si i.”

Gbogbo kádàrá Ọlọ́hun ni oore, koda ki aburu tabi ìnira hàn nibi awọn kan ninu ẹ, şugbón ni igbeyin, o maa ko oore ìlá sínú ati ọgbón atọrunwa ti o pẹye

¹⁹ Ninu iwe “Ususun Gaa’ibah”, olukowe ni Ahmad Hasan, Dalaa’il Center. Pèlú pé wọn tún ọ̀rọ inú rẹ̀ sọ lónà miíràn.

²⁰ Sohiihu sunanu ti Abu Daud, H:4699.”

31- Njẹ ẹsin ni o fa àwọn ogun ẹsìn ti o kárí ilẹ̀ ni ìgbà kan bi?

Esi: Ẹ̀dà abara ẹ̀mí pẹ̀lu àwọn ofin imọ̀ Ọ̀lọ̀hun lọkan fun ẹgbẹ̀ẹgbẹ̀rún ọ̀dun, ati pẹ̀lu àwọn ofin ti Anọ̀bi Ibrahim rílá meṭeṭe fun ẹgbẹ̀rún ọ̀dún m̀erín, ti ẹ̀sin ko si ko ipalára tààrà ba ẹ̀dà abara. Kódà o tun fun ọ̀mọ̀niyan ni àwọn àwọn ilà̀nà iwà híhù ti o ga ti o ba onigbagbọ̀ ati alaigbagbọ̀ lara mu, o si fi ipilẹ̀ ojúlówó ọ̀laju lélé, kódà a tun le sọ pe gbogbo oore lórí ilẹ̀ pátá lara oripa ijẹ anọ̀bi yẹn ni, ẹ̀sin ti jẹ ki àwọn ilẹ̀-ẹ̀jọ̀ ni isinmi nibi àìmọ̀ye ọ̀ràn, pabanbari wa ni pe ẹ̀sin tun fi ipilẹ̀ imọ̀ ati iwà híhù lélé torí ọ̀mọ̀niyan lórí ilẹ̀. Àwọn ilú ti wọn tẹ̀wógbà àwọn ofin imọ̀ Ọ̀lọ̀hun lọkan naa, titi di òní, wọn si n ni oríṣíríṣi ọ̀laju ti àwọn ti wọn yapa ko ni iru ẹ, ti o si tun pèsè òrúlẹ̀ idaabobo fun wọn lábẹ̀ àwọn ofin imọ̀ Ọ̀lọ̀hun lọkan fúnra rẹ. Nígbà tí àwọn ilú kan fi wa nínú aigbagbọ̀ ninu bibẹ Ọ̀lọ̀hun fun ǹhkan bii ọ̀górùn-ún ọ̀dun, gbogbo èyàn pátá ni wọn wa ni bèbè iparun, ni àwọn alaigbagbọ̀ ninu bibẹ Ọ̀lọ̀hun wa n sọ nsinyii nipa ewu ti ẹ̀sin ko ba ọ̀mọ̀niyan, ninu itàn ọ̀mọ̀niyan ko i tii si ilana ti o léwu to aigbagbọ̀ nínú bibẹ Ọ̀lọ̀hun. Ìpakúpa ti ẹ̀wọ̀n Gulag ni Soviet Union àtíjọ̀ lati ọ̀wọ̀ alaigbagbọ̀ to n jẹ Lenin, ati pípa ti wọn pa àwọn èyà tí ó kéré gan run ninu lịjọ̀ba Násì ti Jámáni, ati bi wọn ẹ̀ jẹ idá m̀erín ninu àwọn to n gbé ilu Kambodia run lati ọ̀wọ̀ Pol Pot, ati bi wọn ẹ̀ pa mílìọ̀nù méjì lé ni àádóta ọ̀mọ̀ Şáínà ninu iyípadà àṣà ibílẹ̀ rílá lati ọ̀wọ̀ Mao Zedong, ati híhàn ẹgbẹ̀ ọ̀mọ̀ ogun àwọn alaigbagbọ̀ ninu bibẹ Ọ̀lọ̀hun ni Yúrópù, ti wọn si ti ilẹ̀ isin ẹgbẹ̀rún méjì lé ni ogóji pa- Şoşisi ati Moşalaasi- wọn si pa ẹgbẹ̀ẹgbẹ̀rún àwọn ẹ̀lẹ̀sin, gbogbo ǹhkan ti a sọ yii jẹ àbájáde aigbagbọ̀ ninu bibẹ Ọ̀lọ̀hun. Ogun agbaye kíní ati keji jẹ ogun aigbagbọ̀ ninu bibẹ Ọ̀lọ̀hun, ti o ẹ̀ pe ojú ti aigbagbọ̀ nínú bibẹ Ọ̀lọ̀hun fi wo ọ̀mọ̀niyan ni o n darí rẹ, ati iròrí igbiyanju lati ẹ̀ afomọ̀ ti èyà, abajade rẹ naa ni pípa ǹhkan bii 5% àwọn to n gbe ayé run, ogun agbaye naa si ko ifasẹyin ba gbogbo eeyan ati ẹ̀ni ti o borí ati ẹ̀ni ti wọn borí pẹ̀lú ǹhkan bii idá méta ọ̀rúndún. Àwọn onimọ̀ filọ̀sọ̀fi gbe ibi tí a n tò sí si àárín ilú Paris lati fi pé ọ̀rọ̀ sọ pé ọ̀laju ti parí. Àwọn ogun aigbagbọ̀ nínú bibẹ Ọ̀lọ̀hun fi àwọn ilẹ̀ ohun ljà runlérúnnà séyìn, ti o si to lati pa gbogbo ìran èyàn run ni àìmọ̀ye ìgbà. Ti eeyan ba wo àwọn ogun ti o ẹ̀lẹ̀ ni ọ̀rúndún ogún, o maa ẹ̀ afihàn bi ìnira aigbagbọ̀ nínú bibẹ Ọ̀lọ̀hun ẹ̀ tó. Aigbagbọ̀ ninu bibẹ Ọ̀lọ̀hun yii ti fa iròrí piparẹ̀ ìran èyàn ninu èyíkéyíí ogun ti o n bọ, ti irori naa si wà digbí, eyi si ni àbájáde ti a n reti látàrí aigbagbọ̀ nínú bibẹ Ọ̀lọ̀hun.

32- Ki lo de ti àwọn Mùsùlùmí fi fà séyìn ti àwọn ará iwò oòrùn ayé ẹ̀ n tẹ̀siwaju gan?

Esi: Eyi ni ibéèrè ọ̀laju

Àìmọ̀ye ǹhkan ni àwọn Anọ̀bi fi ojú winá lati dojú kọ̀ ibéèrè yii

Àìmọ̀ye àwọn olùtẹ̀lẹ̀ ni wọn ti bọ̀ látàrí àlámòrì yii

Ibeere ọ̀laju ni ipilẹ̀ aigbagbọ̀ àwọn lịjọ̀ látayébáyé

Ọ̀lọ̀hun Ọ̀ba ti ọ̀lọ̀ Rẹ ga sọ pe: Nígbà tí wọn bá n kẹ̀ àwọn àyah Wa t'ó yanjú fún wọn, àwọn t'ó sàì gbàgbọ̀ yóò sọ fún àwọn t'ó gbàgbọ̀ ní òdodo pé: “Èwo nínú lịjọ̀ méjèèjì (àwà tàbí èyin) l'ó lóore jùlọ̀ ní ibùgbé, l'ó sì dára jùlọ̀ ní lịjókódó?” {73} Suratu Maryam. Ti wọn ba ka àwọn aaya ti ẹ̀ri wa ninu ẹ̀ lori ini àlàáfíà ẹ̀sìn, àwọn Kẹ̀fèrì a maa fi idàgbàsókè àwọn lịjọ̀ Kẹ̀fèrì ẹ̀ ẹ̀ri Èwo nínú lịjọ̀ méjèèjì (àwà tàbí èyin) l'ó lóore jùlọ̀ ní ibùgbé, l'ó sì dára jùlọ̀ ní lịjókódó?”

Oluwadii Ibrahim As-Sak'raan- ki Ọ̀lọ̀hun sọ ọ- n sọ pe: “Eyi ni òfin tipétipé ati ilà̀nà ayé ti o n pààrà, ti eemọ̀ latara agbeyewo ibi ikówèé-ìṣẹ̀nábáyé-pa-mọ̀-sí rẹ ti o ti pé kò sì leè tán. Ọ̀gọ̀rọ̀ àwọn ti wọn n jìṣẹ Ọ̀lọ̀hun lati igba ti ijẹ anọ̀bi ti bèrẹ titi di àsikò ti wa ni òde òní ni wọn ti maa n dojú kọ̀ àwọn agbára ti o ẹ̀ ẹ̀ fojú rí ti o ju agbára wọn lọ, ti wọn si maa n fòrò àwọn èyàn kuro nibi itẹ̀le imisi ti wọn mu wa Woye si lírí àwọn anọ̀bi, waa ri i pe ǹhkan ti o fé jọ naa ni lịjàkadì láàrin olupepe “imisi atorunwa” ati ifooro “agbára ti a le fojú rí”. Waa si ri pe ifooro dé bá àwọn èyàn latara agbára ti a fojú rí, o maa n ko làákàyé wọn lọ, o si maa n ẹ̀ri wọn kúrò nibi imisi, waa si ri awọn ti wọn n ẹ̀ṣẹ fun ẹ̀sin ti wọn n fojú winá ifẹ̀ àwọn èyàn si awọn ohun ọ̀rọ̀ àlùmọ̀nì . Ojìṣẹ̀ àkókó tii ẹ̀ Nuuh- ki ọ̀lọ̀ maa ba a- àwọn lịjọ̀ rẹ là á mólẹ̀ fun un pé: Àwà kò si mọ̀ àwọn t'ó tẹ̀lẹ̀ ọ̀ sí ẹ̀ni kan kan tayọ̀ àwọn ẹ̀ni yẹ̀pẹ̀rẹ̀ nínú wa. {27} Suratu Huud Ni kété ti anọ̀bi Musa naa dé ni àgbéré ati ẹ̀tan àwọn alagbara bá tún bèrẹ̀ padà lóṭun ni iwájú imisi (Ànábì) Mūsā sọ pé: “Olúwa wa, dájúdájú l̀wọ̀ l'Ó fún Fir'aon àti àwọn lịjọ̀yè rẹ̀ ní ọ̀ṣọ̀ àti dúkiá nínú ìṣẹ̀mí ayé. Olúwa wa, (O fún wọn) nítorí kí wón lè ẹ̀rí àwọn ènìyàn kúrò lójú ọ̀nà (ẹ̀sìn) Rẹ. {88} Suuratu Yuunus lṣesi naa ko jẹ tuntun fun anọ̀bi wa Muhammad- ki ikẹ̀ ati ọ̀lọ̀ maa bá a- àwọn alátakò rẹ maa n lo àiní ọ̀rọ̀ àlùmọ̀nì rẹ̀ lati fi ẹ̀ri kúrò lódò rẹ̀ Wón tún wí pé: “Kí ni kò jẹ kí Wón sọ al-Kur'ān yí kalẹ̀ fún ọ̀kúnrin pàtàkì kan nínú àwọn ilú méjèèjì?” Suuratu Zukhruf

Ọ̀rọ̀ Ibrahim As-Sakraan ti parí

Wón ko fi àdánwò kan kan ẹ̀dà abara nínú itàn ijẹ anọ̀bi ti o tobi ju fitina ti wọn kan latara agbára ifẹ̀ ọ̀rọ̀ àlùmọ̀nì ti Kẹ̀fèrì lẹ.

Pẹ̀lu pe ko si asopọ̀ kankan rárá laarin ilọ̀siwaju ati ododo

Ìdàgbàsókè ti orò àlùmọ̀nì àti ifaseyin, wọn ko ni nkan kan se pèlú pe tani ododo n be pèlú re tabi irò. Kii se dandan ni ki eeyan ti o je eni pataki ati eniire je eniti o ni Ìdàgbàsókè ninu ọlaju. Eeyan le je eniti o ni akolekan pelu kiko imo esin Isilaamu ki onitoun si je oloṣi, idakeji re naa si tun le sele.

Mélòómélòó ninu awon ijo ti o ti ni Ìdàgbàsókè ninu ọlaju ti won si je eniti o jina si ofin Ọlọhun ati esin Re ati imisi Re. Se won ko rin kiri lori ile ki won wo bi ikangun awon to siwaju won se ri? Won ni agbara ju won lo. Won fi ile dako. Won si lo ile fun ohun ti o po ju bi (awon ara Mokkah) se lo o. (9) Suuratu Ruum Ìdàgbàsókè ti orò àlùmọ̀nì àti orò ti owó, méjèèjì kii se opa idiwon lati mo olododo. Nigba ti awon Ojise mu awon eri to yanju wa ba won, won yo ayoporo nitori ohun to wa lododo won ninu imo (aye). Ohun ti won si ni fi se yeye si diya to yi won po. {83} Suratu Ghafir.

Ti o ba ri be, Ìdàgbàsókè ti orò àlùmọ̀nì kii se oun gan-an ni a maa yin tabi ti a maa bu, a maa yin in pelu odiwon afomo re pelu imisi aturunwa, ati pelu odiwon lilo esin ninu e, ati pelu odiwon bi o ba se fi wulo fun esin, ati pelu odiwon bi o ba se ni i wulo fun awon eeyan nitori Ọlọhun.

Eyi ni idagbasoke ti a n fe.

Opa idiwon ti a fi n won jiju ara eni lo laarin awon eniyan kii se Ìdàgbàsókè won nibi orò àlùmọ̀nì, sugbon jiju ara eni lo maa n be pelu ipaya ati ise rere, Ìdàgbàsókè orò àlùmọ̀nì maa je ategun, kii se opin, o maa je ategun fun sisan ati sese anfaani fun awon eeyan.

O maa je idagbasoke ti orò àlùmọ̀nì ti a fomode pelu imisi aturunwa, oun nikan si ni Ìdàgbàsókè ti a n fe. Eyi ni fifi se arole toototo lori ile: Fifi se arole nibi jije erusin Ọlọhun, ati fifi je arole nibi sese afomo ti igbagbo fun gbogbo agbegbe isemi. (Awon naa ni) awon ti o je pe ti A ba fun won ni ipò lori ile, won yo kirun, won yo yo Zakah, won yo pase ohun rere, won yo si ko ohun buruku. Ti Allahu si ni ikangun awon orò eda. {41} Suuratu Hajj Lo mo pe ti musulmi ba se ohun ti o je dandan le e lori, Ọlọhun yoo se awon okunfa oore ati oriire, ilosiwaju ninu aye, o ati agbega ni ojo ikeyin ni irorun fun un. Allahu sadahun fun awon to gbagbo ni ododo ninu yin, ti won si se awon ise rere pe dajudaju O ma fi won se arole lori ile gegede bi O se fi awon to siwaju won se arole. Dajudaju O ma fi aye gba esin won fun won, eyi ti O yonu si fun won. Leyin ibere won, dajudaju O ma fi ifayabalẹ dipò re fun won. Won ni josun fun Mi, won ko si ni nkan kan sebo si Mi. (55) Suuratu Nuur

Ni igba ti awon musulmi se amulo esin won, won wa di asaju ninu esin ati ile-aye.

Isilaamu si ti owo won mu ọlaju ti o pe fun egerun le ni ogorun meji odun wa, oun si ni ọlaju ti o pe ju, o te siwaju lai duru fun asiko yii

Ọlaju ti Isilaamu waye latara Isilaamu ni.

Pelu eyi, oun nikan ni esin ti o mu ọlaju waye.

Awon ọlaju gba awon esin to ku mọra

Waa ri olaju awon ara iwọ ooru ayé ti o gba esin Kristeni mọra, ti olaju awon ara ilu India si gba esin Hindu mọra

Esin kan so so ti o da ọlaju silẹ ni Isilaamu.

Ti awon Musulmi ba ti mo ojuse ti o je dandan fun won si esin won, won maa dari ayé ni ara ati emi Nigba ti Isilaamu wo ilu Konsantinopu ni odun 1453 AD, igba naa ni Sanmani Agbedemẹji ti o sokunkun pari ni Yuroopu

Deeti ti Sanmani Agbedemẹji ti o sokunkun pari ni 1453 AD, oun naa ni odun ti Isilaamu wo Yuroopu Bi Isilaamu se wo aarin Yuroopu ni imole imo ti n tan yode nibe

Won ko awon nkan roboto kan sara aja gbongan rila ti ibi ikoweesi Congress, ti o n toka si awon orisun idagbasoke ọlaju ti awon ara iwọ ooru ayé, Isilaamu nikan ni esin kan so so ti won daruko ninu awon roboto meje naa.

Isilaamu ni esin kan so so ti won daruko, o si ni i se pelu imo jinle nipa iseda ISLAM: PHYSICS”

Awon roboto yode ni i se pelu oruko awon ilu kan, ohun ti awon ilu yii si se ni idagbasoke ti imo litireso, tabi ti ise ona, tabi ti ede.

Isilaamu mu imo wa, ti ede agbaye fun awon imo jinle fun ogorun-un meje odun si je ede Larubawa.²¹

Ti awon Musulmi ba ti tun esin won se, ayé won naa yoo daa

33- Ki ni eso ijosin fun Ọlọhun ti o la Re ga?

Esi: Oṃṃṃṃṃṃ, pèlú adamọ rẹ, ko lee mọ pàápàá rẹ, ọkàn rẹ ko si lee balẹ àyàfi pèlú ijòsin fun Ọlọhun. Àwọn t'ó gbàgbọ ní òdodo, tí ọkàn wọn sì balẹ pèlú Irántí Allāhu; ẹ gbọ, pèlú Irántí Allāhu ni àwọn ọkàn máa fi balẹ. {28} Suratú Ar-Ra'd. " Pèlú ijòsin ni àyà fi maa balẹ Àwa kúkú ti mọ pé dájúdájú ohun tí wọn ní wí n kó inira bá ọ. {97} Nítorí náà, ẹ àfòmọ pèlú idúpẹ fún Olúwa rẹ. Kí o si wà nínú àwọn olúforikanlẹ (fún Un). {98} Jòsin fún Olúwa rẹ títí àmòdájú (iyẹn, ikú) yóò fi dé bá ọ. Suuratul Hijr

Jòsin fun Olúwa rẹ: Kí àyà rẹ le balẹ

Fun ìdí yẹn, rakaa méjì pèlú irelẹ ati Irònú maa ẹ nṃkan ti ijókòò ifọkanbalẹ fun ọpọ wákátí ko lee ẹ sinu ẹmí ọṃṃṃṃṃṃ.

Ifayabale ẹmi ọṃṃṃṃṃṃ n bẹ nibi ijòsin, gbogbo ẹni tí o ba jìnnà si ijòsin ni aya rẹ maa fún pinpin, waa maa ri i ni gbogbo igba ni ẹni tí o ma maa banujẹ lórí ilé ayé, ko nii yó, ọkàn rẹ ko si tun nii balẹ Ẹnikẹni tí ó bá sí ẹrírí kúrò níbi Irántí Mi, dájúdájú iṣẹmí inira máa wà fún un nilé ayé. {124} Suuratú Taahaa Bi ọṃṃṃṃṃṃ ti wu ki o wa nínú gbẹdẹmukẹ tó, ti ko ba ni igbagbo, yoo maa ẹmi ninu inira ni, ati ìdíje ti o gbóná ti ko nii parí pèlú nṃkan ti a kò mò, waa maa ri i ni gbogbo igba ni ẹni ti yoo maa dààmú Anọbi- ki ikẹ ati ọlọ Ọlọhun máa bá a- sọ pé: Ẹni ti o ba kó ayé léyà, Ọlọhun yóò da àlámòrí rẹ rú, yoo waa fi àníf rẹ si aarin oju rẹ méjèjè, ko si nii ni ju ohun ti wọn ba kadara fun un ninu ayé, ẹni tí alukiyaamo ba jẹ ẹ lógún, Ọlọhun yoo ba a to àlámòrí rẹ, yoo waa fi ọrọ rẹ sínú ọkàn rẹ, ayé yoo si waa ba a ni nṃkan ti yoo yẹpẹ.

Ijòsin maa la Musulumi kúrò nibi iyẹpẹ fun ayé, yoo waa sọ ọ di olómìnira

Fun idi yẹn, Musulumi ti o ba n sin Ọlọhun pèlu ododo ni eniyan ti o ni agboye itumọ iṣẹmi, ati agboye pàtàkì ayé, ati agboye ohun ti o tori rẹ wà ni ayé yí, ati agboye pe oun n bẹ ni ayé yí fun idanwo, ati lati jòsin fun Olúwa rẹ bi o ti ẹ ye, kii ẹ ki o le maa ẹmi ninu idaamu ti ko ni ànfààní kankan, Oluwa wa sọ pé: Ẹni tí Ó dá ikú àti iṣẹmí nítorí kí ó lè dan yín wò; èwo nínú yín l'ó máa ẹ iṣẹ rere júlọ. Suuratul Mulk

34- Kí ni àwọn àmì gbigba fun Ọlọhun? Tabi kí a sọ pé: Bawo ni waa ẹ mọ pé ẹni tí ó gbà fun Ọlọhun pátápátá ni ọ?

Esi: Mèerin ni àwọn àmì gbigba fun Ọlọhun, àwọn nìyí:

Àkókọ: Ijẹ ẹrusin fun Ọlọhun nibi gbogbo nṃkan kekere ati nṃkan nílá ninu iṣẹmi rẹ. Sọ pé: "Dájúdájú irun mi, ẹran (pípa) mi, iṣẹmí ayé mi àti ikú mi ní jẹ ti Allāhu, Olúwa gbogbo ẹdà. {162} Kò sí akẹgbẹ fún Un. Iyẹn ni Wón pa lásẹ fún mi. Ẹmi si ni ẹni-àkókọ àwọn mùsùlùmí (ní àsikò tẹmi)." [163] Suuratul An'aam Irun mi, ẹran (pípa) mi, iṣẹmí ayé mi àti ikú mi ní jẹ ti Allāhu: Gbogbo nṃkan tí mo n ẹ ti Allāhu ni, mo n kirun fún Ọlọhun, mo n tele àṣẹ obi mi méjèjè fun Ọlọhun, mo n ẹ atunyẹwo ẹkọ, mo si n kọ ẹkọ lati ẹ àwọn èyàn ni anfaani fun Ọlọhun, mo n sùn ki n le ni agbára sí ni ọjọ keji lati ẹ nṃkan ti Ọlọhun pa mi lásẹ

Oun naa ni ijẹ ẹrusin fun Ọlọhun nibi gbogbo iṣẹ, eyi ni akọkọ ninu awọn ami gbigba fun Ọlọhun

Àmì keji ti waa fi jẹ ẹni tí ó gbà pátápátá fún Ọlọhun: Oun ni titele ohun ti Ọlọhun pàṣẹ rẹ, ati jìjìnnà si ohun ti Ọlọhun kò, Olúwa wa, mimọ Rẹ, sọ pé: Ẹyin tí ẹ gbàgbọ ní òdodo, ẹ tẹlé ti Allāhu àti Ọjísẹ Rẹ. E má ẹ gbúnrí kúrò ní ọdọ rẹ nígbà tí ẹ bá n gbọ (āyah) lówó. {20} Suuratul Anfaal Ọlọhun ti O ni agbára ti O gbọngbọ sọ pé: {Ẹyin tí ẹ gbàgbọ ní òdodo, ẹ kó s'ínú ẹsin 'Islām pátápátá} {208} Suuratul Baqara Itumọ "Fis'silmi"ni: Inú Isilaamu

Ẹ kó s'ínú ẹsin 'Islām pátápátá: Ẹ maa ẹ gbogbo nṃkan ti Ọlọhun pa yin lásẹ, ki ẹ si jawọ kúrò nibi nṃkan ti O kò.

Ọlọhun pa mi lásẹ nṃkan, maa ẹ e... O kọ fun mi kúrò nibi nṃkan, maa jawọ, eleyii ni pipé ijupajuse silẹ fun Ọlọhun

Àmì kẹta lórí ijupajuse silẹ fun Ọlọhun ni kí a gba fun fifi ofin Ọlọhun ẹ ìdájó, kí a yonu si ofin Rẹ kí a sí tẹwọ gba a

A maa tẹwọgbà gbogbo ofin atọrunwa, a o si nii tako àwọn ijyà ti Ọlọhun ẹ ni ofin, a gbọdọ yónú si ofin Ọlọhun; tori pé Ọlọhun mọ nṃkan ti o le tún ẹdà Rẹ ẹ. O si mọ pe mimọ àwùjọ n bẹ nibi awọn ijyà yí, "Sé (Allāhu) kò mọ ẹni t'Ó dá ni? Ọun sì ni Aláàánú, Alámòtán." Suuratul Mulk: 14

Ọlọhun ti O mọ tun sọ pé : Ta ni ẹni tí ó dára ju Allāhu lọ níbi ìdájó. {50} Suuratul Maa'idah

Ọlọhun ni O mọ ohun ti o maa tun àwọn èyàn ẹ ni ayé àti ọrun wọn

Lilo ofin Ọlọhun maa ẹ àfòmọ àwọn èyàn, o si maa jẹ kí wọn o maa ẹmi ninu ifayabale

Arákúnrin kan ti o n lérò pe oun gba Ọlọhun gbọ ati ohun ti wọn sọkalẹ fun Anọbi- ki ikẹ ati ọlọ Ọlọhun máa bá a- o lọ ba Kah'b ọmọ Al-Ash'raf ti o jẹ Júù lati dajo fun un nibi àlámòrí kan, dípò kí o lọ ba ojísẹ Ọlọhun- ki ikẹ ati ọlọ Ọlọhun máa bá a- ni iberu pe ki Anọbi- ki ikẹ ati ọlọ Ọlọhun máa bá a- ma lọ dajo ti ko nii tẹ ẹ lórun, o wa lọ ba Júù naa ni irankan idajo ti o maa tẹ ẹ lórun, ni ọrọ Ọlọhun wa sọkalẹ pé: Sẹ o ò rí àwọn t'ó n sọrọ (tí kò sí rí bẹẹ) pé dájúdájú àwọn gbàgbọ nínú ohun tí A sọkalẹ fún ọ àti ohun tí A

sòkalẹ̀ síwájú rẹ̀, tí wọn sì ní gbèrò láti gbé ejọ̀ lọ bá òrìṣà, A sì ti pa wọn láṣẹ̀ pé kí wọn lòdì sí i. Èṣù sì fẹ̀ sì wọn lónà ní یشانà t'ó jinnà. {60} Suuratun- Nisaa'

Ti o ba jẹ Musulumi ti o gba fun Ọlọhun, o gbodọ maa ẹ àmúlò ofin Ọlọhun, ki o si gba fun idájọ Ọlọhun koda ki o ma tẹ ọ loru, Kii ẹ pe waa fi ofin Ọlọhun silẹ, waa wa lọ si ọdọ Júú láti dajọ fun ẹ tori ki o le yo ẹ ninu.

Ọlọhun ti O lágbara ti O gbongbọn sọ ninu aaya ti o kàn pé:

A ò rán Ọjísẹ kan níṣẹ àfi nítorí kí wọn lè tẹlẹ e pẹlú iyònda Allāhu”, Suuratun' Nisaa: 64

Ọlọhun ko ran àwọn ojísẹ ki a le pa a ti ki a wa kó ejọ̀ lọ ba ofin miíràn

Lẹyin naa Ọlọhun wa pari ẹkọ nínú یشانẹ̀ yii ati ohun ti o jọ ọ pẹlú aaya pàtàkì kan tó n sàlàyé ijẹ dandan itẹriba fun kiko ejọ̀ lọ ba ofin Ọlọhun, Oluwa wa sọ pe: Rára, Èmi fi Olúwa rẹ búra pé wọn kò tí ì gbàgbọ̀ ní ọdodo tí tí wọn yóò fi gbà ọ ní oludájọ̀ lórí ohun tí ó bá dá yánponyánrin silẹ láàarin wọn. Lẹyin naa, wọn kò ní ní ẹhónú kan sí idájọ̀ tí o bá dá. Wọn sì máa gbà pátápátá. {65} Suuratun' Nisaa. Èyàn gbodọ̀ gbà pátápátá fun ofin Ọlọhun, gbigba fun ofin Ọlọhun wa nínú àwọn àmi ijupajusẹ silẹ fun Isilaamu.

Àmi kẹrin lori gbigba fun Ọlọhun ni: Gbigba fun kádàrá Ọlọhun, gbogbo nńkan tí Ọlọhun kádàrá wa pẹlú ọgbọ̀n Rẹ̀, nítorí naa, Musulumi maa gbà fun Ọlọhun nibi gbogbo kádàrá Rẹ̀... nibi oore ati aburu.

Ti idẹra ba ẹlẹ si Musulumi, o maa dúpẹ, ti inira ba ẹlẹ si i, yoo ẹ suuru

Ti Ọlọhun ba fun ẹ ni oúnjẹ tabi ijẹ-imu ti o dára, tabi ilẹ ti o rẹwà, tabi iyege ninu ẹkọ, tabi àlàáfíà ni ara, tabi ẹbí ti o dara, o maa dúpẹ fun Ọlọhun

Ti inira ba ẹlẹ si Musulumi, bii àìsàn, tabi ọ̀sì, tabi ipayà, tabi àdánwò, tabi ibanujẹ, o maa ẹ suuru lori inira yii, yoo si wa iranlọwọ Ọlọhun, eyi ni یشانẹ̀ Musulumi ti o gba fun Oluwa rẹ.

Gbogbo nńkan pẹlú kádàrá Ọlọhun ni, àlàáfíà ati àìsàn, ọ̀rọ̀ ati ọ̀sì... gbogbo nńkan pẹlú kádàrá Ọlọhun ati ọgbọ̀n Rẹ̀, Musulumi si gbodọ̀ yonu si awọn kádàrá; torí pé Ọlọhun ni O pebubu wọn.

Oluwa wa, mimọ Rẹ̀, sọ pé: Dájúdájú A ẹ̀dà gbogbo nńkan pẹlú kádàrá. {49} Suuratu Qamar Allah tun sọ pe: Sọ pé: “Kò sí ohun kan t'ó máa ẹlẹ̀ sí wa àyafi ohun tí Allāhu kọ̀ mọ̀ wa. {51} Suratu At-Tawbah.

Ko lee ẹlẹ̀ si wa ayafi ohun ti Ọlọhun ba kọ̀ mọ̀ wa

Ọlọhun tun sọ pé: Kò lẹ̀tọ̀ fún ẹ̀mí kan láti kú àfi pẹlú iyònda Allāhu. {145} Suuratu Al Imran

Ọlọhun ti kádàrá àwọn àsìkò ti ẹ̀da maa lo

Gbogbo nńkan ti o ba n ẹlẹ̀ ni ayé, ati gbogbo átòmù bín-ín-tín ti o n rìn ni ayé, ati gbogbo nńkan tí ó bá n ẹlẹ̀, yoo maa ẹlẹ̀ pẹlú imọ Ọlọhun ati fifẹ Rẹ̀ ati kádàrá Rẹ̀ ati ọgbọ̀n Rẹ̀ ati ikápá Rẹ̀

Olúwa wa, mimọ ni fun Un, sọ pe: Ó dá gbogbo nńkan. Ó sì yan ọ̀díwọ̀n (írísí, یشانẹ̀mí àti àyànmọ̀) fún un níwọ̀n-níwọ̀n. {2} Suratu Al-Furqan.

Ọlọhun da gbogbo nńkan, O si kádàrá gbogbo nńkan, ohun ti O ba fẹ̀ ni o maa bẹ, ohun ti ko ba fẹ̀ ko nii bẹ

Emi, gẹgẹ̀ bí Musulumi, mo ní lẹ̀ lati gba fun gbogbo kádàrá Ọlọhun ti O ni agbara ti O gbongbọn

Pẹlú eyi, ọmọniyan maa di ẹni tí ó gbà fun Ọlọhun

Ni iparí, bawo ni maa ẹ wọ inú Isilaamu

Isilaamu ni ẹsin Ọlọhun fun gbogbo ẹ̀dà abara, Ọlọhun sọ pe: Dájúdájú ẹsin t'ó wà lódọ Allāhu ni 'Islām. {19} Suuratu Al Imran Isilaamu ni ẹsin ti Ọlọhun ko nii gba ẹsin miíràn yàtọ̀ si i Ẹnikẹni tí ó bá wá ẹsin kan ẹ yàtọ̀ sí 'Islām, A ò ní gbà á lówó rẹ̀. Ní Ọjọ̀ Íkẹyin, ó sì máa wà nínú àwọn ẹni ọ̀fò. {85} Suuratu Al Imran

Fun idi iye, o di dandan fun gbogbo Musulumi lati gba Isilaamu

Ninu Isilaamu ni lila kúrò ninu iná ati jijere pẹlú iyọnu Ọlọhun ati alujanna wa.

Wiwo inu Isilaamu jẹ idẹra kan ninu awọn idẹra ti o tobi jù, koda oun ni nńkan ti o tobi ju ti o si pàtàkì jù ninu ayé rẹ

Pàápàá Isilaamu ni یشانẹ̀ pada si adamọ̀ ati làákàyẹ

Wiwo inu Isilaamu jẹ nńkan ti o rọrùn, ko bukata si àwọn àtò یشانẹ̀ tabi awọn nńkan bi àṣà, ohun ti o kan maa ẹ ni ki o wí gbólóhùn ijẹrii mejì, pẹlú ki o sọ pe “ASH'HADU AN LAA ILAAHA ILLAL LOOHU WA ASH'HADU ANNA MUHAMMADAN RASUULUL LOOH”

Pẹlú eyi, ó ti di Mùsùlùmí

Lẹyin naa ni yoo bẹrẹ̀ si nii maa ẹ ẹsin Isilaamu

Maa gba a ni imọran lati maa tẹle ikànnì IslamHouse, onikaluku ni ibámu si èdè rẹ̀ ni, tí tí Musulumi o fi kọ nńkan tuntun nipa bi yoo ẹ maa ẹ ẹsin Isilaamu

Línkì ikànnì naa: <https://islamhouse.com/ar/> “

Sisa kuro nibi aigbagbọ nínú bibẹ Ọlọhun lọ sí inu Isilaamu.

Kí ni itumọ "IL'HAAD"?

2- Kini nkan eleyi ti ẹ n ko aleebu ba lori àiní igbàgbọ ninu Ọlọhun?"

"Kini ẹri naa to wa lori bibẹ Ọba Adẹdaa?"

"3- Kini itumọ ẹri imu nkan maa bẹ?"

Kini itumọ ẹri akolekan ati sísẹ dáadáa

Ki ni o de ti ipilẹ ọmọniyan ati n̄nkan ti o yatọ si i nínú àwọn ẹdá aláàyè kò fi lè jẹ àwọn n̄nkan àkókó ti o kọkọ n bẹ ti wọn ò díjú rárá

7- Kini àwọn àpẹjúwe fún ẹri akolekan àti sísẹ dáadáa?

8- Àwọn kan ninu awọn ti ko ni igbàgbọ ninu bibẹ Ọlọhun n bu ẹnu àtẹ lu itọka akolekan, wọn maa n sọ pé àwọn n̄nkan kan n bẹ tí kò dára gégé bi: Àwọn àisàn ati imititi ilẹ?

9- Ki ni n̄nkan ti o burú ninu ki okunfà ti a le fojú rí dá ayé; àpẹjúwe iyẹn ni: Ọlaju miíràn tabi n̄nkan miíràn, kilode ti o fi wa jẹ Ọlọhun ti ko ni ibèrẹ gan pátó?

10- A mọ awọn ofin eleyii ti n dárí ayé, a si tun mọ okunfa imititi ilẹ daadaa, ki wa lode ti a n bukaata si Adẹdaa ti a si mọ awọn ofin naa?

11- Ki ni o burú ninu ki ipilẹ ayé jẹ èèsì?

12- Bawo ni a o ẹ da adapada èsì fun keferi ti o sọ wipe ko si ibèrẹ fun ayé?

Ki ni ó dé ti wọn ko fi maa lo ofin okunfa fun Ọlọhun Adẹdaa? Tabi pẹlu gbolohun miiran: Tani ẹniti o da Ọba Adẹdaa?

Ayé tobi gan, pẹlu iwọn wa ti o kéré yii, bawo waa ni a ẹ maa jẹ ẹda ti o pàtàkì jù nínú ayé nílá yí?

15- Àwọn kan ninu awọn ti ko ni igbàgbọ pe Ọlọhun n bẹ maa n sọ pe: Ọpọlọpọ irawọ ni o n bẹ, lábé bẹẹ, pẹlú àbá èrò orí "o ẹé ẹ", kii ẹ ohun àjẹjì ki irawọ kan wa ki o dára fun iṣẹmi.. ñjẹ ẹrì yii ni alááfíà bí?

Ki ni o de ti ko fi nii si Adẹdaa ti ko ni ibèrẹ ti o ju ẹyọkan lọ?

17- Ki ni o de ti o fi jẹ ẹsìn?

18- Ki ni n̄nkan ti o buru ninu ki awọn iwà yii jẹ esi àbájáde ọpọlọ tabi àwùjọ?

19- Ọlọhun ju ẹyọkan lọ ninu awọn ọlaju orí ilẹ, kilode ti a fi wa ni ki a gba Allahu nikan gbọ ni pátó?

20- Ti ọmọniyan ba ẹ n̄nkan ti ko ni búkàtà si, eleyii ko ni anfaani, Ọlọhun ko ni búkàtà si wa, kilode ti O fi wa da wa?

21- Bawo ni a ẹ maa da Ọlọhun mọ?"

22- Àwọn ẹsin pọ, kilode ti o fi jẹ Islam?

Ki ni a n pe ni Islam?

24- Ñjẹ èsì n bẹ ninu Islam fun àwọn ibéèrè ti esi wọn n da làákàyè láàmú: Nibo ni a ti wá? Kilode ti a fi wa ninu ayé yii? Ibo ni a n lọ?

25- Bawo ni o ẹ mọ pe Muhammad- ki ikẹ ati ọla Ọlọhun máa bá a- jẹ ojiṣẹ lati ọdọ Ọlọhun?

Bawo ni maa ẹ mọ pe mo nílò lati ni igbàgbọ nínú Ọlọhun?

27- Njẹ nini igbàgbọ ninu Ọlọhun ati sísẹ keferi si awọn Anabi to?

28- Njẹ keferi yoo gba ẹsan awọn iṣẹ rere rẹ ọdọ Ọlọhun?

29- Ti Isilaamu ba jẹ ẹsin ọdodo, ki ni o de ti irjú fi wa?

30- Torí ki ni Ọlọhun fi da aburu? Tabi ki a sọ pe: Báwo ni Musulumi ẹ maa fèsì sí iṣòro aburu

31- Ñjẹ ẹsin ni o fa àwọn ogun ẹsìn ti o kárí ilẹ ni igbà kan bí?

32- Ki lo de ti àwọn Mùsùlùmí fi fà sẹyin ti àwọn ará iwò ọdùn ayé ẹ n tẹsiwaju gan?

33- Ki ni èso ijọsìn fun Ọlọhun ti ọla Rẹ ga?

34- Ki ni àwọn àmì gbigba fun Ọlọhun? Tabi ki a sọ pé: Bawo ni waa ẹ mọ pé ẹni tí ó gbà fun Ọlọhun pátápátá ni ọ?

Ni iparí, bawo ni maa ẹ wọ inú Isilaamu